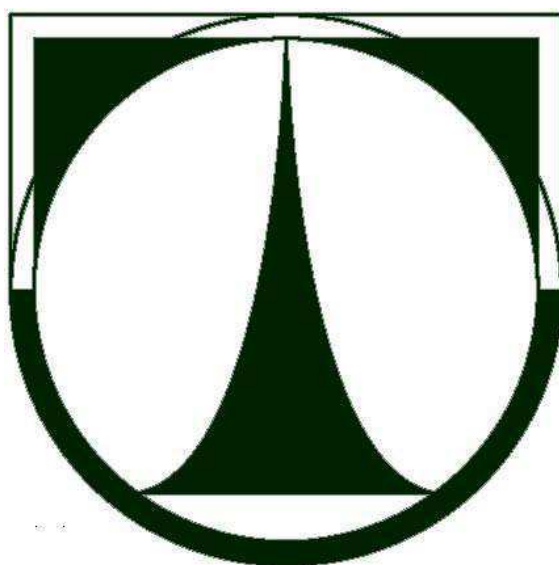

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta přírodovědně – humanitní a
pedagogická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Klára Kabátková

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Katedra tělesné výchovy

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Management sportovní

**ANALÝZA KVALITY A VYUŽITÍ SPORTOVIŠŤ
VEŘEJNOSTÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH V
LIBERECKÉM KRAJI – JABLONEC NAD NISOU**

**ANALYSIS OF QUALITY AND UTILIZATION OF
HIGH - SCHOOL FIELDS BY THE PUBLIC IN THE
LIBEREC REGION – JABLONEC NAD NISOU**

Bakalářská práce: 13-FP-KTV-451

Autor:

Podpis:

Klára KABÁTKOVÁ

.....

Vedoucí práce: PaedDr. Jindřich Martinec

Počet:

Stran	Obrázků	Tabulek	Pramenů	příloh
76	10	18	34	2

V Liberci dne:

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Klára Kabátková
Osobní číslo: P09000812
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management sportovní
Název tématu: ANALÝZA KVALITY A VYUŽITÍ SPORTOVIŠŤ VEŘEJ-
NOSTÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH V LIBERECKÉM
KRAJI - okres Jablonec nad Nisou
Zadávací katedra: Katedra tělesné výchovy

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Vyhodnotit využívání sportovních areálů základních a středních škol v Jabloneckém okrese.
Zjistit vybavenost sportovišť.
Vytvořit návrhy pro jejich lepší využití.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

ČÁSLAVOVÁ, E. Management a marketing sportu, Olympia 2009. ISBN 80-7376-150-5.

ČÁSLAVOVÁ, E. Management sportu, Praha west publishing company 2000. ISBN 80-7219-010-5.

www.skolstvi.kraj-lbc.cz [online]. 2010, 2011-04-29 [cit. 2011-05-03]. Školství libereckého kraje. Dostupné z WWW: www.skolstvi.kraj-lbc.cz.

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Jindřich Martinec

Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce: 21. února 2013

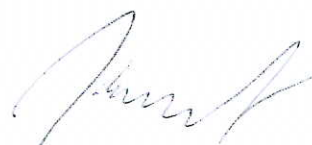
Termín odevzdání bakalářské práce: 26. dubna 2013

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

děkan

L.S.

PaedDr. Jindřich Martinec

vedoucí katedry

V Liberci dne 3. května 2011

Čestné prohlášení

Název práce: Analýza kvality a využití sportovišť veřejností na středních školách v Libereckém kraji – Jablonec nad Nisou

Jméno a příjmení autora: Klára Kabátková

Osobní číslo: P09000812

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložila elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedla jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne:

.....
Klára Kabátková

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala mému vedoucímu práce panu PaedDr. Jindřichu Martincovi, za dohled a pomoc při jejím zpracování.

A samozřejmě patří mé velké díky středním školám, které mi poskytly data ke zpracování.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá posouzením stavu sportovišť na středních školách v Jablonecku.

V první kapitole práce se nachází základní informace týkající se sportu. Jde o informace týkající se všeobecného vysvětlení pojmu sport, historie sportu, jeho dělení a další. Druhá kapitola uvádí základní informace o Jablonci, kterými je jeho vymezení, stručná historie města, možnosti sportovního využití, sportoviště a sportovní centra a na konec sportovní kluby a tělovýchovné jednoty v okrese .

Pomocí dotazníkového šetření je v praktické části vypracována analýza kvality a využití sportovišť na středních školách v okrese Jablonec nad Nisou. Získané informace jsou charakteru jak prostorového tak materiálního zařízení školy. Jedná se tedy o typy sportovišť a jejich vybavení, hygienické podmínky, rekonstrukce a výstavbu sportovišť, v další části také o pronájem a vytížení sportovišť veřejností.

Poslední část práce se zabývá shrnutím dat, z nichž vyplývá, že pouze dvě školy vlastní sportoviště, mají téměř ideální podmínky k využití. U zbylých škol je doporučena rekonstrukce spojená se zvýšením kapacity nebo konstrukční výšky prostorů ve stávajících objektech a doplnění sportovních pomůcek k jednotlivým sportovním disciplínám.

Klíčová slova: Sport, sportovní zařízení, škola, volný čas, Jablonec nad Nisou.

Anotation

Thesis deals with the assessment of the state of sports in high school in Jablonec region.

The first chapter is basic information about the sport. Information relating to the general explanation of the concept of sport, the history of sport, its division and more. The second chapter provides basic information about Jablonec, which is its definition, a brief history of the town, sports facilities, sports facilities and sports centers and at the end of the sports clubs and physical education in the district.

Using a questionnaire survey of the practical thesis part is an analysis of the quality and use of sports in high schools in the region Jablonec nad Nisou. The gathered information of both the spatial and physical facilities of the school. It is therefore a type of sports facilities and equipment, sanitary conditions, reconstruction and construction of sports facilities, also in other parts of the lease and utilization of sporting public.

The last part deals with summary data, which show that only two schools owning sports, have an almost ideal conditions for use. In the remaining schools is recommended reconstruction associated with an increase in capacity or structural height of the space in existing buildings and additions sports equipment for individual sports disciplines.

Key words: Sport, sports facilities, school, free time, Jablonec nad Nisou.

Obsah

Seznam tabulek a obrázků	2
Seznam použitých zkratk.....	4
Úvod	5
Cíle.....	6
I Teoretická část.....	7
1. Sport	7
1.1. Sport – definice	7
1.2. Historie sportu.....	8
1.3. Dělení sportu	9
1.4. Organizace sportu v České republice	10
1.5. Marketing v TV a sportu	11
1.6. Sponzorování ve sportu.....	16
2. Okres Jablonec nad Nisou	18
2.1. Historie Jablonce nad Nisou.....	18
2.2. Možnosti sportovního vyžití v Jablonecku.....	20
2.3. Sportoviště a sportovní centra v Jablonci nad Nisou	21
2.4. Sportovní kluby v Jablonci nad Nisou	24
Praktická část	26
3. Zpracování dat	26
3.1. Kvalita sportovišť – prostorové a materiální zázemí	27
4. Využití Sportovišť středních škol veřejností	41
5. Shrnutí poznatků a návrhy k jejich řešení.....	47
5.1. Jednotlivé výsledky a návrhy k jejich řešení.....	47
6. Porovnání výsledků s výsledky šetření v okresech Liberec, Česká Lípa, Semily a Jablonec n. N.	50

6.1. Jednotlivé výsledky	50
7. Shrnutí výsledků v Libereckém kraji a vyhodnocení nejlepšího okresu	56
Závěr	59
Seznam použitých zdrojů	61
Seznam příloh.....	65
Příloha I – Dotazník	66
Příloha II – Fotodokumentace – ukázka sportovišť středních škol v Jablonci nad Nisou	71

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

TABULKY

Tabulka 1: Střední školy v okrese Jablonec nad Nisou	22
Tabulka 2: Střední školy s (ne) vlastním sportovištěm	23
Tabulka 3: Alternativy sportovišť a jejich využití školami	24
Tabulka 4: Sportovní zařízení a počet škol využívajících tyto služby	24
Tabulka 5: SŠ s vlastními vnitřními a venkovními sportovišti a jejich hodnocení	26
Tabulka 6: Subjektivní hodnocení kvality sportovišť respondenty	27
Tabulka 7: Konkrétní sportoviště v jednotlivých středních školách	28
Tabulka 8: Hygienické podmínky na sportovištích	30
Tabulka 9: Vybavení sportovišť nezbytným náradím a náčiním k provozu TV	31
Tabulka 10: Chybějící vybavení na středních školách vlastníci sportoviště	31
Tabulka 11: Možnosti pronájmu prostor pro veřejnost	35
Tabulka 12: Ceny pronájmu jednotlivých sportovišť středních škol	36
Tabulka 13: Ceny pronájmu jednotlivých sportovišť v okrese Jablonec nad Nisou	37
Tabulka 14: Výsledky středních škol v okrese Liberec	43
Tabulka 15: Výsledky středních škol v okrese Česká Lípa	45
Tabulka 16: Výsledky středních škol v okrese Semily	46
Tabulka 17: Výsledky středních škol v okrese Jablonec nad Nisou	47
Tabulka 18: Celkové výsledky středních škol v Libereckém kraji	48

OBRÁZKY

Obrázek 1: Velká tělocvična Gymnázia U Balvanu	61
Obrázek 2: Venkovní sportoviště Gymnázia U Balvanu	61
Obrázek 3: Cvičební místnost Gymnázia U Balvanu	62
Obrázek 4: Posilovna Gymnázia U Balvanu	62
Obrázek 5: Velká tělocvična Gymnázia Dr. Randy	63
Obrázek 6: Malá tělocvična Gymnázia Dr. Randy	63
Obrázek 7: Venkovní sportoviště Gymnázia Dr. Randy	64
Obrázek 8: Velká tělocvična Střední průmyslové školy technické	65

Obrázek 9: Posilovna Střední průmyslové školy technické	65
Obrázek 10: Velká tělocvična s horolezeckou stěnou Střední umělecko- průmyslové školy sklářské v Železném Brodě	66

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Apod.	A podobně
ČR	Česká Republika
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
Dr.	Doktor
FK	Fotbalový klub
HC	Hokejový klub
J.n. N.	Jablonec nad Nisou
MGR.	Magistr
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Např.	Na příklad
Př.n.l.	Před naším letopočtem
TJ	Tělovýchovná jednota
TV	Tělesná výchova
Tzv.	Takzvaně
SK	Sportovní klub
SŠ	Střední škola
St.	Století
ŽB	Železný Brod

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si vybrala, nejen z důvodů čtyřletého studia na sportovním Gymnáziu Dr. Randy v Jablonci nad Nisou, v mém případě zaměřeného na volejbal, ale i pro jeho možné uplatnění sloužícího k porovnání sportovišť na středních školách v Libereckém kraji. Přínosem by neměl být pouze pro Krajský úřad, ale i pro samotné střední školy a širokou veřejnost, která tato sportoviště může využívat. Nejen já, ale i jiní sportovci vyhledávají ve svém okolí sportovní areály, fitness centra, bazény, ale ne vždy jsou jejich požadavky uspokojeny. Nejčastějším problémem jsou jejich nízké finanční možnosti, které se pak promítají v jejich možnostech a v případě drahých areálů dochází ke snížení počtu tréninků nebo k přejití do konkurenčních center, které nabízí pronájem za levnější cenu, ale kvalitou sportovce příliš neuspokojí. Proto by jistě mnoho z nás uvítalo pronájem středoškolských sportovišť. Tato sportoviště jsou vhodná především pro kolektivní sporty a ceny za jejich pronájem jsou často mnohem nižší než za pronájem městských nebo soukromých sportovních areálů. Smyslem zhotovení této práce je tedy zefektivnění využití sportovních a volnočasových zařízení na středních školách v Libereckém kraji.

CÍLE

1. Vypracování analýzy pomocí dotazníků, jejímž výsledkem je obecné zjištění kvality a využití středoškolských sportovních zařízení veřejností v okrese Jablonec nad Nisou.
2. Zpracování základních informací o školních sportovištích v těchto okresech, které mohou následně pomoci Krajskému úřadu Libereckého kraje a samotným školám.
3. Vytvořit přehled sportovních oblastí a zařízení ve městech okresu Jablonec nad Nisou, jimiž jsou areály mimo střední školy, které mohou lidé využívat a trávit zde aktivně svůj volný čas.
4. Zjištění typických a tradičních sportů ve městech tohoto okresu.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Sport

Sport je významným článkem v lidském životě, u dětí je vnímán hlavně jako tělesná výchova, sloužící k tělesnému rozvoji, pochopení smyslu fair play, naučení práce v kolektivu, tím i navázání nových přátelství a mnoho dalšího. Na sport by měli myslet i dospělí, kteří sice mají menší možnost k plánování této aktivity, ale měla by být nedílnou součástí života. Vzhledem k často sedavému nebo psychicky náročnému zaměstnání, slouží sport jako možnost odreagování se od všedních problémů, podpoření psychiky, dále k rozvoji fyzické kondice a tím i posílení imunity. Ideálem je schopnost naplánovat den tak aby byl člověk schopen věnovat se práci, rodině, sobě, koníčkům, pravidelné stravě a samozřejmě spánku.

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.“
Uvádí Pierre de Coubertin v Bíle knize o sportu (2007, s. 2)

1.1. Sport – definice

Slovo sport má své kořeny v latinském „desportare“ a později ve starofrancouzském „se désporter“. Oba tyto výrazy v překladu znamenají rozptýlovat se, bavit se. V českém jazyce je tento výraz taktéž definován jako obveselení či útek od práce nebo povinnosti. Termínem sport je dnes označována fyzická aktivita, která je prováděna dle stanovených pravidel a zvyklostí a jejíž výsledky jsou měřitelné nebo porovnatelné s ostatními výsledky ve stejném sportovním odvětví.

Sport zahrnuje všechny vhodné formy organizovaných i neorganizovaných pohybových aktivit, jejichž cílem je podpořit u lidí starost o jejich zdraví, duševní pohodu, tělesný, funkční, psychický rozvoj a pohybovou výkonnost, uspokojování jejich kulturních potřeb, formovat sociální vztahy nebo dosáhnout lepší výsledky a zvýšit jejich sportovní výkonnost v soutěžích na různé úrovni. **Moravec (2007 s. 10)**

1.2. Historie sportu

Historie sportu sahá až do předantického období 1000 př. n. l. kdy se podobně jako člověk vyvíjel i sport. V této době se za pohybovou aktivitu bralo například lovení zvěře, které bylo téměř každodenní nutností, jelikož sloužila jako hlavní zdroj potravy. Časem s nabývajícím intelektem člověka se pohyb měnil z nutnosti v určitý druh zábavy. A tak získává sport několik podob, vznikají pravidla a formují se pohybové zvyky.

V období **pravěku** se poprvé setkáváme s dějinami sportu jako takového a to z důvodu analýzy potřeb pravěkých lidí, kdy docházelo k rozvoji fyzických schopností a zručností, které bylo nezbytné pro existenci člověka. Třemi důležitými faktory, pro zrod tělesných cvičení a sportu, byly instinkt, práce a intelekt, který lidé využívali jak na lov, tak k boji.

Dalším obdobím vývoje sportu je **starověk**, kdy docházelo k budování fyzické zdatnosti během vojenské přípravy a to ve Spartě nebo Athénách. Spartánský výcvik sloužil jako příprava na boj a nabízel první celoživotní ucelený systém tělesné kultury, který mohly navštěvovat i ženy do 20 let. Athénský byl pouze pro majetné muže do 20 let a sloužil jako všestranný rozvoj člověka. Na školách se zavádí sportovní příprava či teorie sportu, zakládají se výchovné gymnastické systémy. V tomto období 8. st. př. n. l. vznikají v Athénách Olympijské hry, které nejprve slouží jako náboženské oslavy a mají za následek všeobecný mír. Závodníci jsou nazí a soutěží ve vozatajství, pětiboji a běhu. Pohyb, fyzická síla a zdatnost se tak v době starověku stali součástí života.

Ve **středověku** se pohyb objevuje ve třech rovinách, vojenské, zábavně-herní a pracovní. Křesťanská víra negativně ovlivnila sport a jeho další vývoj, to ale lidem nebránilo v přirozené potřebě pohybu, který byl inspirován antickou gymnastikou období humanismu. V té době byla rytířská výchova, která nabízela nejodbornější fyzickou přípravu bez rozumové složky feudálním bojovníkům. Rozumová část, teorie sportu a moderní sportovní hry byli do přípravy zapojeny až ke konci období středověku.

Závěrečnou etapou dějin sportu je **novověk**, který začíná rokem 1640 a trvá do současnosti. Připisujeme sem především vznik a rozvoj moderních sportů a národních tělovýchovných systémů. Důležitým bodem je zavedení povinné školní tělesné výchovy. Dále se dělí sport na amatérský a profesionální, vznikají sportovní organizace mládeže, žen a první národní svazy. S blížící se současností nabírají lidé více informací o sportovních vědách a tvoří nové. Díky Pierru de Coubertinovi se opět objevují Olympijské hry, s jejichž vývojem začali vznikat mezinárodní sportovní hnutí, mezinárodní federace a sportovní organizace.

1.3. Dělení sportu

1.3.1. Základní dělení sportu

Sport je základně dělen dle výkonnosti a to na vrcholovou, výkonnostní a rekreační úroveň.

Vrcholová úroveň nebo- li profesionální či poloprofesionální (záleží na významu sportu a kvalitě sportovce) je taková, kdy sportovec obvykle denně trénuje, často i několik hodin nebo se na tzv. „plný úvazek“ účastní národních či mezinárodních soutěží.

Výkonnostní úroveň, poloprofesionální či amatérskou, se rozumí pravidelný trénink v rozsahu několika desítek hodin týdně a registrací v některém ze sportovních svazů a pravidelné účasti v soutěžích.

Pro **rekreační úroveň** je typické příležitostné sportování v rozsahu maximálně několika hodin týdně, bez registrace nebo s registrací v čistě amatérských soutěžích.

1.3.2. Novější detailnější dělení sportu dle Cruma:

Sport pro zdraví, jehož cílem je upevňování aktivního zdraví a další pozitivní hodnoty lidského života působením rozmanitých rekreačních pohybových aktivit, tj. sport pro všechny.

Cílem **výkonnostního sportu** je dosahování výkonů a vítězství nad soupeřem, realizovaných na amatérské bázi.

Dosahování maximálních výkonů a vítězství nad soupeřem je typické pro **vrcholový sport**. Cíl je realizován na profesionální bázi, dosahováním ekonomického efektu, vyniknutí.

Lust sport s hlavním cílem a snahou o nacházení exkluzivních příjemností, obvykle je komerčně spojen s turistikou, označován jako sport.

Rizikový a dobrodružný sport, jehož hlavním motivem je dobrodružství a napětí, outdoorové aktivity, survivalové aktivity- extrémní forma předchozích činností, orienteering- spojení fyzické a psychické aktivity k dosažení cíle.

Kosmetický sport s cílem dosažení optimálního modelového vzhledu a vzezření.

1.4. Organizace sportu v České republice

Prostředí sportu je v České republice kombinováno z obrovského počtu organizací, které spadají do 3 sektorů. Patří sem 1. sektor státní správy pro TV a sport, 2. sektor spolkové TV a sportu a poslední 3. sektor podnikatelský. Tyto sektory si v následujících podkapitolách přiblížíme.

1.4.1. 1. sektor – státní správa pro TV a sport

Garantem státní správy pro TV a sport je především MŠMT ČR, dalšími články státní správy jsou krajské úřady a jednotlivé obce, na jejichž úrovni se hovoří o komunální tělovýchově. Mezi úkoly MŠMT patří :

- a) Vypracování návrhu koncepce státní politiky ve sportu, kterou schvaluje vláda ČR.
- b) Koordinování realizace vládou schválené koncepce.
- c) Zabezpečení finanční podpory sportu ze státního rozpočtu.
- d) Vytváření podmínek pro: státní sportovní reprezentaci, přípravu sportovních talentů, rozvoj sportu pro všechny a sport zdravotně postižených občanů.
- e) Antidopingový program, organizace a kontrola jeho uskutečňování.
- f) Schvalování akreditace vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu.

- g) Zřizování rezortního sportovního centra a zabezpečení jeho činnosti.
- h) Koordinace činnosti rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra. (ČÁSLAVOVÁ, 2009)

1.4.2. 2. sektor – spolková TV a sport

V současné době provádí stálou sportovní, či tělovýchovnou spolkovou činnost, víc jak 20 000 lokálně působících klubů a jednot a více než 150 sportovních svazů s celostátní působností. Tyto TJ a kluby se sdružují a zastřešují je sportovní organizace. Nejčastější formou jejich založení je nezisková organizace, kdy provoz sportovní činnosti není prvotním kritériem, patří sem ČSTV, Sdružení sportovních svazů ČR, Česká asociace sportu pro všechny, Asociace školních sportovních klubů a další. (ČÁSLAVOVÁ, 2009)

1.4.3. 3. sektor – podnikatelský

Do tohoto sektoru se řadí veškerá podnikatelská zařízení v oblasti sportu jako je například fitness centrum, wellness centrum, solárium, střelnice, lyžařské školy apod. Dále sem patří marketingové a reklamní agentury zabývající se sportem, provozování sportovních arén a hal. Zajímavostí jsou sportovní kluby tvořené za účelem zisku a to buď častější formou obchodní nebo akciovou společností, které fungují především ve fotbale a hokeji. (ČÁSLAVOVÁ, 2009)

1.5. Marketing v TV a sportu

Česká republika dlouhá léta nevyužívala marketingových potenciálů, ale dnes se tato situace mění a stává se každodenní součástí ekonomického života, neboť silně ovlivňuje vývoj a výrobu, distribuční a cenovou politiku, rozhodování a rozdělení finančních zdrojů, orientaci propagační strategie firmy a přes kvalitu distributorů a příslušných pracovníků zasahuje i do oblasti personální politiky. Marketing se tak stal nezastupitelnou částí podniku orientovaného na trh. V TV a sportu je tak uplatňován, u firem vyrábějících sportovní zboží a nabízející

tělovýchovné služby. Avšak pro reálné uplatnění v ekonomickém životě je využíván především k získávání zdrojů pro jednotlivé sportovní svazy, kluby, oddíly a jiných sportovních a tělovýchovných odvětvích.

V návaznosti na předchozí odstavec se nabízí otázka: Co přináší a naopak odebírá marketing TV a sportu? Pokus o zhodnocení těchto faktů se nachází v následující tabulce.

Pozitiva	Negativa
Ujasňuje komu je určena nabídka TV a sportovních produktů: členům, divákům, sponzorům, státu..	Finance diktují, co má TV a sport dělat
Diferencuje nabídku TV a sportovních produktů na činnosti, které mohou přinést finanční efekt a které nikoli.	Pozice financí nerespektuje TV a sportovní odbornost
Promýšlí propagaci TV a sportu	Marketing vede ke gigantomanii sportu, smluvní vázanost na sponzory omezuje svobodnou volbu (např. ve výběru nářadí, náčiní, v osobnostních právech sportovce)
Určuje proporcionalitu a prioritu dosažení cílů v rovině cílů ekonomických, sportovních a sociálních.	Dosažení určité úrovně sportovního výkonu může vést k používání zakázaných podpůrných prostředků
Získává doplňkové finanční zdroje, které umožňují rozvoj neziskových aktivit	Show (zaměřenou např. na reklamu)

Naznačený pohled, vnesený do TV a sportu z pozice ekonomie, vyjadřuje pozitiva i negativa. Zcela jistě však umožňuje TV a sportu strukturalizovat a precizovat nabídku jejich produktů, dovoluje koncipovat řízení podle priority a hierarchie cílů a

určuje kombinací nástrojů, kterými lze daných cílů dosáhnout. To vše v operativní i strategické formě. Celkově se tak dá říct, že neziskovým organizacím při shánění finančních prostředků umožňuje marketing argumentovat logickým účelově zaměřeným vynakládáním těchto prostředků. (ČÁSLAVOVÁ, 2000)

1.5.1. Charakteristika TV a sportu z pohledu ekonomie

Ekonomie pracuje s obecným pojmem PRODUKT. Tímto pojmem se rozumí výrobky, služby, ale i myšlenky, které jsou určeny pro trh. Produkty se liší díky svým vlastnostem, které je nutné zkoumat z hlediska co nejefektivnějšího uplatnění na trhu. Sám produkt je pro oblast TV a sportu, pojmem poměrně abstraktním a ne úplně výstižným. Nicméně TV a sport dávají na trh velké množství produktů, z nichž nejobvyklejší je materiální zboží a to nářadí a náčiní, z nemateriálních se sem řadí tělovýchovné služby. (ČÁSLAVOVÁ, 2000)

K otázce jaké jsou vlastnosti produktů TV a sportu, nám poslouží rozbor W. Freyera z publikace „Handbuch de Sport-Marketing“, neboli příručka sportovního marketingu (31, s. 36 a dále). Autor tak uvádí, že hlavními rozdíly marketingu v TV a sportu ve srovnání s jinými oblastmi ovlivňují především:

- specifická tržní situace, které jsou nabídky TV a sportu vystaveny,
- vlastnosti TV a sportovních produktů,
- produkční místa v TV a sportu.

Podle Freyera mezi vlastnosti TV a sportovních produktů patří:

1) Subjektivní oceňování TV a sportovních produktů

V tomto případě zdůrazňuje, že „oceňování sportovních výkonů a zážitků je v nejvyšší míře subjektivní věc“. Oceňováním považuje situaci hodnocení TV a sportovních produktů. Které vychází ze souvislosti, že jednomu účastníkovi tréninku se může zdát hodina aerobního cvičení vyčerpávající, oproti tomu druhý člověk může tuto hodinu vnímat jako příliš lehkou. Tato situace se dá převést i

na reportéry, kteří hodnotí v novinách stejné sportovní utkání, ale výsledky se liší. Jak tedy autor zmiňuje, marketing nemá snadnou úlohu správně postihnout tyto velmi často subjektivní pohledy.

2) Převážná abstraktnost a nemateriálnost TV a sportovních produktů

Autor se dále zabývá uvedenou vlastností a říká, že často také slouží odpovídající materiální produkty nemateriálním, z čehož vyplývá, že volejbalový míč odpovídá zážitku z volejbalového utkání.

3) Nepředvídatelný vývoj TV a sportovních produktů

Dle autora se u většiny služeb, konzumního a průmyslového zboží očekává stále stejná kvalita těchto produktů. Ovšem u sportovních produktů je tato skutečnost jiná, v popředí je nepředvídatelnost utkání, jehož výsledky nejsou jisté a divák je tak s napětím sleduje.

4) Malá možnost kontroly složení tělovýchovných a sportovních produktů

Tento problém souvisí s již předchozím bodem. Zatímco větší část produktů je tvořena na základě poptávky, má nabídka v TV a sportu pouze malý vliv na konečnou nabídku. Uvádí se, že lze vytvořit co nejlepší předpoklady např. pro hokejový zápas a to – lední stadion, hráčský materiál, trenéry, televizní přenosy a jiné náležitosti, i tak si však nemůže být jistý, že utkání bude probíhat ve výborné sportovní kvalitě.

5) Sport jako svazek výkonů a jeho univerzální nabídka

Tuto vlastnost sportu autor zdůrazňuje v souvislosti, že sport je převážně mnohostranně složený produkt, který se skládá z velkého množství dílčích komponentů a představuje tak paletu produktů. Dle Freyra jsou kluby často označovány za „obchody se smíšeným zbožím“. Výjimečně je sport na trhu uplatňován jako takový, většinou se jedná o speciální částečné nabídky jako je například členství v klubu, sportovní akce, určitý sportovec a jiné. Zároveň se tak dotýká řady oblastí společnosti, objevuje se v hospodářství a reklamě, stejně jako v politice, kultuře a vzdělání. Jeho spojení je s oblékáním, jídlem, sexem, drogami, násilím, volným časem atd. V této návaznosti vyžaduje marketing TV a sportu univerzální vědění a univerzální realizaci marketingových opatření.

6) Sport jako veřejné zboží

V tomto případě se jedná o sportovní zboží, které je veřejně přístupné a konzumenti jej využívají bezplatně nebo s nízkými náklady. Nejznámější jsou veřejná zboží dávána k dispozici státem. U oblasti sportovních klubů se jedná o smíšenou formu veřejného a soukromého zboží, kde část nabídky konzumace jen pro členy klubu a na druhé straně je tato nabídka veřejně přístupná.

7) U produktů TV a sportu z části neexistuje tržní cena

U těchto produktů, kromě soukromého sektoru, se dá jen velmi těžko určit cena. Autor v tomto ohledu uvádí ceny sportovců, ceny veřejného zboží a ceny medií.

(ČÁSLAVOVÁ, 2000)

1.5.2. Dílčí koncepty marketingu v TV a sportu

V TV a sportu České republiky jsou prozatím marketingové koncepty využívány pouze výjimečně. Přesto si ale celá řada podnětů z praxe vynucuje zpracování dílčích marketingových konceptů, které mají převážně dvojí charakter.

a) Marketing jako sponzorování

V tomto duchu se TV a sportovní organizace snaží systematicky zpracovávat nabídku výkonů činností pro sponzory dle hierarchické úrovně, vytvořit tak cenovou hladinu nabídek, promyslet prostředí TV a sportovních akcí, ve kterých se nabídky budou prezentovat, určit základní komunikační kanály, kterými bude sponzorování prezentováno a zabezpečit je obsahově a legislativně kvalitními modely sponzorských smluv.

b) Marketing jako sportovní reklama

Tyto organizace chystají v tomto duchu všechny tahy své komunikační politiky a to obzvlášť se zřetelem k běžnému fungování sportovních oddílů a také z pozice významných TV a sportovních akcí. Občas se dostanou tyto koncepce za rámec sportovní reklamy a zabývají se i širším pojetím vztahů a komunikace s veřejností.

(ČÁSLAVOVÁ, 2000)

1.6. Sponzorování ve sportu

Sponzorování představuje významný specifický prostředek k zabezpečení dostatečných finančních zdrojů, sloužících k realizaci zejména kulturních, vědeckých, charitativních a dalších aktivit v různých sférách života společnosti.

V tomto směru nečiní výjimku ani tělovýchovné, sportovní a turistické organizace, spolky, kluby avšak i jednotlivci, usilující o získání finančních prostředků pro jejich mnohočetnou a rozsáhlou činnost. A to je nepochybně hlavní důvod, že sponzorování

přes řadu dočasných problémů, prochází dynamickým vývojem také ve vztahu k oblasti sportu. (ČÁSLAVOVÁ, 2009)

Bruhn, M., Mussler, D. (1991) : „Sponzorování lze definovat jako připravenost finančních a materiálních prostředků nebo služeb ze strany podniků, které jsou přidělovány osobám a organizacím působícím ve sportu, kultuře a v sociálních oblastech s cílem dosáhnout podnikových marketingových a komunikačních cílů. Jedná se o specifickou formu partnerství, ve které sponzor a sponzorovaný dosahují svých cílů s pomocí druhého. Vstup do partnerství je vyjádřen sponzorováním, kde jsou smluvně regulovány výkony obou stran,“ (4, s. 8).

Ve sponzoringu je důležité vnímat **hledisko sponzora a sponzorovaného**. Kdy hlediskem sponzora je, proč podporovat instituce a podnikatelské aktivity v oblasti TV a sportu? Hledisko sponzorovaného spočívá v tom z jakého důvodu hledat sponzory a co je za to schopný nabídnout. Z těchto vztahů je zřejmá společná marketingová aktivita, která je bohužel v České republice možná pouze u velkých firem a sportovních klubů na vrcholové úrovni.

Důvody sponzoringu mohou být různé, ale podniky nejčastěji uvádí, zviditelnění firmy, podpora mládeže, osobní důvody, získávání potenciálních zákazníků a podpora image podniku. Naopak **důvody, které firmy odrazují** jsou, neprůhlednost hospodaření sportovní organizace, doping, neúčelné vynakládání peněz a špatná organizace sportu. **Podniky si** tak pro svůj sponzoring **vybírají podle** divácké sledovanosti sportu, oblíbenosti daného sportu u lidí, možností provozování sportu i na jiných úrovních než jen vrcholové a mediální sledovanosti. Díky těmto parametrům jsou **nejvíce podporovanými sporty** u nás fotbal, lední hokej, atletika, florbal, tenis a sportovní aerobik. U popularity veřejnosti ke sportu, se žebříček trochu liší a to na hokej, fotbal, atletiku, tenis a lyžování.

2. Okres Jablonec nad Nisou

Jablonec nad Nisou se rozkládá na severu Čech, jihovýchodně od Liberce v údolí řeky Nisy a jejích přítoků. Centrum města leží v okrsku Jablonecká kotlina, je součástí Žitavské pánve obklopující město ze západu a ze zbylých stran Jizerskými horami. Jablonec nad Nisou je proslulý výrobou skla a bižuterie. V současnosti nabízí také množství sportovních vyžití v okolí města.

2.1. Historie Jablonce nad Nisou

První písemná zmínka o Jablonci sice pochází již z roku 1356, a však po celý středověk město nedosáhlo takového významu jako sídla vzniklá v úrodnějších místech království. Během vlády českého krále Jiřího z Poděbrad bylo město vypáleno a v srpnu 1469 osada zanikla. Až v rámci vartenberkovské reorganizace hospodářství maloskalského panství v 30. a 40. letech 16. století, byly díky kolonizaci Jizerských hor nahrazeny zbytky původního českého obyvatelstva německým. Šlo především o sklářské odborníky z tehdy již vyspělého Novoborska, případně Krušnohoří.

V dobách třicetileté války proběhlo 2. vypálení a po jejím konci nucený odchod místních evangeliků do zahraničí. Po známém Albertu z Valdštejna získala v 1. polovině třicetileté války větší část Jablonecka hrabata Des Foursové díky vlastnictví maloskalského panství. V 2.pol. 17. století začal Jablonec poměrně rychle vzkvétat, díky všeobecnému rozvoji sklářské výroby. To dokazuje i realizovaná stavba kamenného kostela sv. Anny v osmdesátých letech.

Jablonečtí výrobci se v polovině 18.století stali, nejen díky již tradičnímu jizerskému sklu, ale i první bižuterii, předmětem zájmu okolních regionů. Jan František Schwann patřil mezi první exportéry, kteří šířili slávu místních výrobků do celé Evropy a dál. Tím hospodářský a obchodní potenciál původně bezvýznamné víscky

rychle narůstal. 21. dubna 1808 byla vesnice Jablonec rozhodnutím císaře povýšena na městys s právem konání dvou výročních jarmarků a jednoho trhu týdně.

Ve 30. a 40. letech 19. století byly již navázané styky s celým světem, dopravně byl však vlivem své dřívější nevýznamnosti od okolí zcela odříznut. To však na konci 40. let změnila výstavba tzv. Krkonošské silnice ve směru Liberec – Jablonec – Trutnov. 28. března 1866 byl Jablonec povýšen císařem Františkem Josefem I. povýšil Jablonec na město.

V roce 1868 se stal Jablonec definitivně sídlem okresního hejtmána. Ze sousedních okresů Tanvald a Jablonec se skládal nový politický okres jablonecký. 1870 – 1871 byla během Prusko francouzské války vyražena nejnebezpečnější konkurence ve výrobě skla a bižuterie. Zahraničních trhů se tak zmocnili jablonečtí podnikatelé a ty se jich už nevzdali. Dalšího takřka půlstoletí plynul z města do světa nepřetržitý proud sklářských a bižuterních výrobků neskutečně širokého sortimentu pružně reagující na krize, politické převrasy, hladomory, epidemie či prostě změny vkusu v zemích zákazníků.

Hospodářským a demografickým rozvojem šel automaticky i rozkvět stavební. Do doby 1. světové války byla ve městě vybudována většina státních, samosprávných i soukromých reprezentativních budov a Jablonec získal železniční spojení na východ a západ i tramvajové spojení s jihem a severem regionu.

V polovině dvacátých let 20. století přišla nejprve poválečná hospodářská konjunktura, následná všeobecná krize na počátku let třicátých, která znamenala hluboký propad sklářského a bižuterního podnikání. Všeobecná stagnace byla na Jablonecku ještě prohloubena specifickými obtížemi místního průmyslu – módními cykly a růstem zahraniční konkurence. Ale i tak byly právě v té době vystavěny dvě nejvýznamnější stavební dominanty města – Nová radnice a katolický kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova.

Po obsazení pohraničním Německem bylo i Jablonecko v letech 1938 – 1945 součástí německého státu. Po skončení druhé světové války došlo díky odsunu německého obyvatelstva k novému osídlení regionu z českého vnitrozemí. Dnes ze sebe pomalu setřásá dědictví minulosti co je tíží, a navazuje na to lepší ze své historie.

2.2. Možnosti sportovního vyžití v Jablonecku

Jablonec nad Nisou je městem sportu. Mnoho úspěšných sportovců ať už v atletice, fotbalu či běhu na lyžích, pochází právě odtud. Najdeme zde mnoho možností ke sportovnímu vyžití ať už v překrásné přírodě nebo sportovním zařízením jako je městská hala, bazén, atletický stadion, fit centrum apod..

2.2.1. Jablonec nad Nisou

V Jablonci je celoročně nově zrekonstruovaný plavecký bazén. Hned vedle stojí Městská sportovní hala se sály na aerobik, fitness centrum i pro kolektivní sporty. Nedaleko je Tenis squash centrum, bowling a bobová dráha.

V létě je oblíbené koupání v jedné z nejčistších přehrad v Česku. Desítky kilometrů dobře značených cyklistických a turistických tras, jízda na koni.

V zimě je k dispozici lyžařský a běžecký areál, s různou náročností sjezdovek, které jsou rozseté po přilehlých kopcích. A bruslení je možné v zimním stadionu a na zamrzlé přehradě.

2.2.2. Železný Brod

Železný Brod je městem skla a bižuterie avšak i sportovci si tu přijdou na své. Léto je zde pro sport nejzajímavější, kdy je možné navštívit místní koupaliště, fotbalové hřiště, beach volleyballové hřiště, sjezd řeky Jizery, horolezení na skalách, samozřejmě je jak turistika tak cykloturistika a zajímavostí je Železnobrodský jarmark, který skýtá mnoho stánků a pouťových atrakcí. Celoročně se dá využít sokolovny a tenisových kurtů.

2.2.3. Tanvald

V Tanvaldu nalezneme největší lyžařské centrum Jizerských hor Tanvaldský Špičák, jejichž sjezdové tratě jsou vhodné pro všechny typy lyžařů pro svou různorodost obtížností. Dále ski areál Tanvald, kde je možné večerní lyžování. V blízkosti města jsou ideální podmínky pro běžkaře. V dosahu je nástup na lyžařskou magistrálu Jizerských hor nebo běžecké tratě v okolí rozhledny Štěpánka. Celoročně se zde využívá sportovní hala a plavecký bazén v Gymnáziu Tanvald. Dále je k využití stadion, koupaliště, Tenisový klub Tanvald, Dráhový minigolf, Sportovní areál a autokemp Tanvaldská kotlina. Největší sportovní zázemí je zde pro cyklisty a to v podobě velkého množství cyklostezek a Freerideové trati.

2.2.4. Jizerské hory- Bedřichov

Nejsevernějším českým pohořím jsou právě Jizerské hory. Území o rozloze 368 km² bylo v roce 1968 vyhlášeno chráněnou krajinou oblastí. Bedřichov je známý hlavně díky běžkařskému lyžování a to i díky závodu Jizerská 50. Tento závod vznikl v roce 1968 jako test výkonnosti horolezců. Patří mezi nejmasovější závod v Čechách a je určen jak pro amatéry, tak i profesionály. Díky horské poloze jsou samozřejmostí i lyžařské sjezdové tratě. V Létě se běžkařské tratě mění v nepřeborné množství cest pro turisty a cyklisty. Je tu možnost koupání nejen v přírodních koupalištích. Dále zde nalezneme sportovní areál, nabízející tenisové kurty, ping-pong, volejbal, badminton, nohejbal, fotbal, basketbal, frisbee a k zapůjčení jsou i koloběžky s přilbami. V nedalekém okolí je jízdárna Dřevona, která nabízí vyjížděky na koních, ponících a velbloudovi jak pro začátečníky, tak i pokročilé.

2.3. Sportoviště a sportovní centra v Jablonci nad Nisou

Sportovně založení lidé vyhledávají různá sportovní zařízení, kterými by uspokojili své potřeby. Tento fakt si město velmi dobře uvědomuje, a proto nechalo vzniknout Sport Jablonec nad Nisou s.r.o., který je dceřinou společností města Jablonec n. N.. Tato společnost vlastní areál Střelnice, Městský zimní stadion, Městská hala,

Městský plavecký bazén a jiné. V tomto městě nabízí sportovní zázemí i soukromníci a to například nejznámější areál Břízky.

2.3.1. Areál Střelnice

Na místě dnešního atletického stadionu stávala kdysi střelnice, která byla později doplněna o fotbalové hřiště, skokanský můstek a dřevěné tribuny. Od roku 1964 zde působila tělovýchovná jednota LIAZ, která vedla oddíly atletiky a kopané. Později byla vybudována hlasatelna a nová moderní krytá atletická hala. Až v roce 2002 přebírá město po dlouhých tahačích tento areál a začíná s přípravami na jeho záchranu.

Jak už je z minulých řádků patrné, areál se dělí na dvě části a to atletickou a fotbalovou. Do atletické části patří starší, ale zcela nově zrekonstruovaná Atletická hala a téměř nový Atletický stadion, který patří mezi nejmodernější v ČR. A do fotbalové části se řadí fotbalový stadion, který využívá prvoligový tým FK Baumit.

Atletická hala poskytuje 300m dlouhý běžecký ovál se čtyřmi drahami pocelém obvodu, pro sprintery je zde k dispozici osm drah s dlouhým doběhem. Kromě běžecké dráhy, hala nabízí i jeden dálkařský sektor, jeden koulařský a dva pro tyčku. Na závěr je možno využít i plně vybavené posilovny. Ceny pronájmu jsou různé, avšak pro jednu osobu se cena pohybuje okolo 50 Kč/h.

Atletický stadion se pyšní svou osmidrahou s povrchem polytan a všem potřebnými sektory. Jsou zde moderně řešeny rozvody datových sítí, které jsou k dispozici v případě pořádání závodů. V tomto areálu je maximální možná kapacita až 2 000 diváků. Pronájem na osobu se opět pohybuje kolem 50 Kč/h.

Součástí **Fotbalového stadionu** je vyhřívaný trávník, který umožňuje výborné podmínky i za nepříznivého počasí. Dále je zde od roku 2003 umělé osvětlení, které zajišťují čtyři stožáry se 178 světlomety. Část tribun touto dobou prochází rekonstrukcí, po které by měla kapacita stadionu činit 6 500 diváků. Pronájem je

možný pouze ve výjimečných situacích a za určitých podmínek, a proto je cena neznámá.

2.3.2. Městský zimní stadion

Tento stadion využívají především týmy ledního hokeje a to muži HC VLCI, kteří hrají 2. ligu, juniorský tým a více než 250 dětí hrajících v 10 mládežnických týmech. Ledová plocha odpovídá Kanadským parametrům a jde o speciální zmenšení na 58 x 26m. V zázemí stadionu je i tělocvična s posilovnou. Kapacita této haly je 1500 diváků a 2x do týdne je určena veřejnosti, kdy cena veřejného bruslení činí 40 Kč/ h.

2.3.3. Městská hala

Městská hala je v provozu od roku 2002 a slouží jablonecké veřejnosti, školám, sportovním klubům a tělovýchovným jednotám. Tato hala je určena pro všechny sálové sporty a díky výsuvným závěsům je tak schopna pořádat všemožné turnaje. Hrací plocha celé haly činí 64 x 26 m a pomocí výsuvných opon je schopna se rozdělit na 4 samostatné kurty. Herní výška je 12m. Hala ještě svým klientům nabízí boxerský, gymnastická tělocvična, aerobní sál, spinningový sál, čtyři stanoviště stolního tenisu, posilovnu a masérnu. Cena za každou z uvedených položek se různí a proto uvedu pouze pro mě nejzajímavější částky. Pronájem celé haly činí 1 350 Kč / h, sálu 25 x 15 m za 360 Kč / h a vstup do fitness bez časového omezení za 60 Kč / h.

2.3.4. Městský bazén

Nabízí svým návštěvníkům 25 m dlouhý bazén s osmi drahami a hloubkou od 110 cm do 160 cm. V bazénu je možno využít dětský bazén, atrakce jako je umělé vlnobítá, tobogány, vodní clona a divoká řeka, k relaxaci je možno využít vířivku, saunu, parní komoru se zchlazovacím bazénkem a v letních měsících je otevřena sluneční louka s volejbalovými kurty. Vstup činí 110 Kč / 1,5h.

2.3.5. Areál Břízky

Pro návštěvníky je zde připraveno bohaté sportovní zázemí a to tenisovou halu se čtyřmi kurty na nejmodernějším povrchu, 2 squashové kurty, 2 badmintonové kurty, fitness a pro milovníky golfu je tu indoor golf. Ve venkovních prostorách lze využít antukových tenisových kurtů, tréninkové fotbalové hřiště a fotbalové hřiště s umělou trávou. Ceny pronájmu jednotlivých sportovišť se pohybují od 210 - 250 Kč / os./ h jedinou výjimkou je fitness, které lze pronajmout na hodinu za 120 Kč / os.

2.4. Sportovní kluby v Jablonci nad Nisou

V Jablonci jako každém jiném městě se nachází mnoho sportovních klubů. Tyto kluby mají většinou svá zázemí v podobě sportovních center, pronajímaných tělocvičen a hal. Centra členové navštěvují, aby se scházeli s kamarády, trénovali, odehrávali zápasy a turnaje. Prostředí a kvalita, atraktivita či návštěvnost a samotná úroveň technického vybavení závisí ve velké míře na finanční situaci, úspěšnosti a počtu členů v klubu.

Zdejší největším sportovním klubem je fotbalový klub **FK Baumit Jablonec**, který působí v nejvyšší fotbalové soutěži u nás již 20 let. Sídlem klubu je Chance arena v areálu Střelnice, která umožňuje tréninky nejen „A“ mužstvu, ale i mládežnickému úseku, který má 3 družstva dorostu, 9 žákovských mužstev včetně přípravy a 3 dívčí teamy. Historie klubu spadá až do roku 1921 kdy byl založen jako 1. fotbalový klub v Jablonci avšak významnější kapitola byla odstartována až 5. června 1945, kdy byl založen Český sportovní klub a novým azylem kopané se stala dnešní „Střelnice“.

Dalším významným klubem je Atletický oddíl **TJ LIAZ**, který sídlí v atletické aréně na Střelnici. Díky výstavbě atletické haly vzrostla popularita jablonecké atletiky na maximum. Jelikož šlo o první a jedinou atletickou halu v Československu, odehrávali se zde mistrovství republiky všech kategorií s mezinárodními závody, mezistátními

utkániemi a desítkami výcvikových táborů reprezentantů Československa a řady dalších evropských zemí.

Za zmínku určitě stojí i hokejový tým **HC Vlci**, který byl založen v roce 1996 a od roku 2000 se úspěšně drží v 2. lize. Od roku 1992 funguje **Baseball club BLESK**, který byl založen za účelem rozvoje dětského baseballu. A také florbalový tým mužů **1.FBK Jablonec nad Nisou**, který působí v druhé nejvyšší soutěži v ČR a to 1. florbalové lize.

Důležitou roli v tomto městě hraje **Sportovní gymnázium Dr. Randy**, které díky svému zaměření vychovává mladé sportovce k vrcholovým výkonům. Škola tak upravuje svůj program pro sportovce a učitelé se snaží studentům vycházet vstříc s výukou v dobách kdy nejsou sportovci přítomni na výukách. Tyto podmínky tak využívají mládežnické kluby, kterými jsou cyklistický team KC Kooperativa SG, Školní atletický klub Sportovního gymnázia Jablonec n. N., TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou trénující basketball a volejbal dívek.

Důležitými **oddíly v přilehlých městech** jsou Karate Tanvald, klub kanoistiky Železný Brod, Automoto klub Železný Brod a SK Lukostřelci Pojizeří.

PRAKTICKÁ ČÁST

3. Zpracování dat

Ke zpracování tématu analýzy kvality a využití sportovišť veřejností na středních školách jsem nashromáždila potřebná data z celkem 9 škol okresu Jablonec nad Nisou. Jednotlivé školy jsem nejprve telefonicky kontaktovala a poté 6 z nich osobně navštívila. Zbylé 3 školy nemají k dispozici vlastní sportovní zázemí a k tomuto účelu využívají Městskou halu nebo Sokolovnu. Šetření a záznam informací probíhal formou dotazníků spojených s fotodokumentací. Nashromážděné informace a jejich vzájemné porovnání nám nabízí srovnání úrovně kvality jednotlivých sportovišť a jejich zázemí rozdělených do několika kategorií.

- a) Škola s vlastním sportovištěm s možností pronájmu
- b) Škola s vlastním soukromým sportovištěm, bez možnosti pronájmu
- c) Škola bez sportovního zázemí

Tabulka č. 1 Střední školy v okrese Jablonec nad Nisou

Soukromá obchodní akademie SOAPA, s.r.o.	Střední průmyslová škola technická, Jablonec nad Nisou, Belgická 4852, příspěvková organizace
Gymnázium, Jablonec nad Nisou, U Balvanu 16, příspěvková organizace	Střední škola řemesel a služeb, Jablonec nad Nisou, Smetanova 66, příspěvková organizace
Gymnázium, Jablonec nad Nisou, Dr. Randy 4096/13, příspěvková organizace	Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod, Smetanovo zátiší 470, příspěvková organizace
Vyšší odborná škola mezinárodního obchodu a Obchodní akademie, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 15, příspěvková organizace	Gymnázium, Tanvald, Školní 305, příspěvková organizace
Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 1, příspěvková organizace	

zdroj: Střední školy - okres Liberec. *Stredniskoly.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-05].

Dostupné z: <http://www.stredniskoly.cz/seznam-skol/liberecky-kraj/liberec>.

Pozn.: Zeleně jsou označeny školy Jablonce nad Nisou, fialově Železného Brodu a modře Tanvaldu.

Shrnutí:

V tabulce jsou uvedeny názvy a adresy všech středních škol nacházejících se v okrese Jablonec nad Nisou.

3.1. Kvalita sportovišť – prostorové a materiální zázemí

1) Z oslovených škol, poskytlo informace k práci všech devět, z nichž 6 škol vlastní sportoviště a zbylé 3 využívají pronájmu veřejných sportovišť ve městě.

Tabulka č.2 Střední školy s (ne)vlastním sportovištěm

Vlastní	Nevlastní
Gymnázium U Balvanu, Jablonec nad Nisou	Soukromá obchodní akademie SOAPA, Jablonec nad Nisou
Gymnázium Dr. Randy, Jablonec nad Nisou	Vyšší odborná škola mezinárodního obchodu a Obchodní akademie, Jablonec nad Nisou
Střední průmyslová škola technická, Jablonec nad Nisou	Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Jablonec nad Nisou
Střední škola řemesel a služeb, Jablonec nad Nisou	
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	
Gymnázium Tanvald	

Zdroj: vlastní

Pozn.: Zeleně jsou označeny školy Jablonce nad Nisou, fialově Železného Brodu a modře Tanvaldu.

Shrnutí:

Z této tabulky jasně vyplývá, že čtyři Jablonecké, jedna Železnobrodská škola a jedna Tanvaldská škola vlastní svá sportoviště v areálu školy. Naproti tomu tři Jablonecké školy, uvedené v kolonce „Nevlastní“, nemají žádné sportovní zázemí.

2) Školy, které nemají k dispozici vlastní sportoviště, využívají k tomuto účelu další alternativy, které město nabízí. viz tab. č. 3

Tabulka č. 3 Alternativy sportovišť a jejich využití školami

Městská hala Jablonec n. N.	Sokolovna Jablonec n. N.	Sportovní hala Tanvald
Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Jablonec nad Nisou	Soukromá obchodní akademie SOAPA, Jablonec nad Nisou	Gymnázium Tanvald
Vyšší odborná škola mezinárodního obchodu a Obchodní akademie, Jablonec nad Nisou		

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

V Jablonci nad Nisou nejvíce využívají Městské haly, i přesto, že neleží v jejich těsné blízkosti a studenti, tak chodí na výuku zhruba 15minut. Tento fakt školy přehlíží kvůli modernímu zařízená a nesčetné množství možností k výuce Tělesné výuky. Sokolovnu volí Soukromá obchodní akademie a to z důvodu těsné blízkosti. A jedinou možností Gymnázia Tanvald je Sportovní hala, která je ale moderně vybavená a využívána většinou místních škol.

3) Jako doplněk tělesné výchovy využívají školy i jiná sportovní zařízení než jsou klasické školní tělocvičny.

Tab.č.4 Sportovní zařízení a počet škol využívajících tyto služby

Sportovní zařízení	Počet škol
Městská hala	7
Zimní stadion	5
Městský bazén	6
Břízky	1
Střelnice – Corny arena	1
Fotbalové hřiště	1
Tenisové kurty	1
Házenkářské hřiště	1
Sportovní hala	1
Městský stadion	1
Školní bazén	1

Zdroj: vlastní

Pozn.: Zeleně označené jsou sportoviště Jablonce n. N., fialově jsou Železného Brodu a modře Tanvaldu.

Shrnutí:

Nejčastěji školy využívají jako doplněk výuky Městské haly, kde se pořádají turnaje mezi školami apod., Zimního stadionu a Městského bazénu. Nejvíce těchto sportovišť využívá Gymnázium Dr. Randy. Je to z důvodů sportovního zaměření a v době tréninků není škola schopna kapacitně pojmout všechny sportovce, a proto využívá doplňkových sportovišť hlavně v zimních měsících.

Města Tanvald a Železný Brod mají ve své blízkosti dostatečné sportovní alternativy k výuce, a proto nevyužívají Jabloneckých možností. Gymnázium Tanvald celoročně využívá Městskou halu, kde probíhá výuka TV, ale i pořádané turnaje. Oproti tomu Střední umělecko- průmyslová škola sklářská využívá alternativních sportovišť pouze v teplých měsících, jelikož sportoviště nejsou krytá.

3.1.1. Typy sportovišť

Sportoviště obecně můžeme rozdělit na vnitřní a venkovní. Vnitřním sportovištěm se rozumí místo, kterým označujeme nejen tělocvičnu, ale i posilovnu, zrcadlový sál, prostor pro stolní tenis nebo bazén. Druhým typem jsou venkovní sportoviště, které mohou mít podobu atletického oválu, fotbalového hřiště, tenisových kurtů, víceúčelových hřišť a dalších.

1) V následující tabulce jsou shrnuty údaje o školách vlastnících vnitřní či venkovní sportoviště a hodnocení jejich kvality.

Tabulka č. 5 SŠ s vlastními vnitřními a venkovními sportovišti a jejich hodnocení.

Školy	Vnitřní sportoviště - Dostačující / Nedostačující	Venkovní sportoviště - Dostačující / Nedostačující
Gymnázium U Balvanu	Ano - Dostačující	Ano - Nedostačující
Gymnázium Dr. Randy	Ano - Dostačující	Ano - Dostačující
Střední průmyslová škola technická	Ano - Dostačující	Ano - Nedostačující
Střední škola řemesel a služeb	Ano - Dostačující	Ano - Dostačující
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	Ano - Dostačující	Ne

Gymnázium Tanvald	Ano - Dostačující / Nedostačující	Ne
-------------------	--	----

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Z tabulky je zřejmé, že všechny dotazované školy mají k dispozici vnitřní sportoviště, jejichž současný stav není ideální, ale i přesto pro všeobecnou sportovní výuku jsou dostačující. Nejčastějším problémem jsou rozměry hřišť a výška stropu. V Případě Tanvaldského Gymnázia by se o dostatečnosti dalo polemizovat, jelikož jako jediný v okrese vlastní bazén, který splňuje dostačující podmínky, a však je to jediné sportoviště školy a proto je pro výuku nedostačující a škola je tak nucena navštěvovat Sportovní halu.

V případě venkovních sportovišť splňují dostačující podmínky pouze dvě školy. Zbylé školy, tyto prostory nemají nebo se nachází ve velmi špatném nedostačujícím stavu, vyžadujícím rekonstrukci.

2) Jednou z kladených otázek dotazníku bylo subjektivní hodnocení sportovišť a jejich kvality z pohledu zaměstnanců škol či jejich studentů. Hodnocení proběhlo stejnou formou odpovědi dostačující / nedostačující jako v předchozí tabulce pro možnost srovnání.

Tabulka č.6 Subjektivní hodnocení kvality sportovišť respondenty.

Školy	Vnitřní sportoviště - Dostačující / Nedostačující	Venkovní sportoviště - Dostačující / Nedostačující
Gymnázium U Balvanu	Dostačující	Nemají
Gymnázium Dr. Randy	Dostačující	Dostačující
Střední průmyslová škola technická	Dostačující	Nemají
Střední škola řemesel a služeb	Dostačující	Dostačující
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	Dostačující	Nemají
Gymnázium Tanvald	Dostačující	Nemají

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Závěry z tabulky č. 4 se mohou lišit v jednotlivých bodech oproti tabulce č. 5., která vystihuje názory jednotlivých škol na svá sportoviště. Rozdílné hodnocení je v případě Gymnázia U Balvanu studenti uvádí, že škola venkovní sportoviště nemá,

oproti tomu škola tvrdí, že venkovní hřiště vlastní, ale není využíváno na hodiny tělesné výchovy a bohužel se zde nemluvilo ani o případné rekonstrukci. U střední průmyslové školy technické jde o podobný problém, kdy škola venkovní hřiště nevyužívá a hřiště je již několik let zarostlé a zpustlé. Škola by tento problém ráda změnila a hřiště zrekonstruovala, ale nejprve musí koupit pozemek v jeho blízkosti, který bude sloužit jako přístupová cesta ke sportovišti. A v případě Gymnázia Tanvald, se škola vyjádřila, že je jejich bazén dostačující a chození do sportovní haly na věci nic nemění.

2) V následující tabulce jsou přesně vypsané sportovní možnosti, které škola svým studentům nabízí.

Tabulka č. 7 Konkrétní sportoviště v jednotlivých středních školách.

Školy	Vnitřní sportoviště	Venkovní sportoviště
Gymnázium u Balvanu	1 tělocvična (velká), posilovna, cvičební místnost	Antukové hřiště s fotbalovými brankami, betonový stůl na stolní tenis (zanedbané- slouží pouze jako doplňek mimo výuku)
Gymnázium Dr. Randy	2 tělocvičny (malá i velká), posilovna, cvičební místnost, prostor na stolní tenis	Tartanový atletický ovál, víceúčelové hřiště s umělou trávou, fotbalové hřiště s umělým trávníkem
Střední průmyslová škola technická	1 tělocvična (velká), posilovna	Venkovní prostor zarostlý několik let se nevyužívá
Střední škola řemesel a služeb	1 tělocvična (velká)	3 víceúčelová hřiště s umělou trávou
Gymnázium Tanvald	Bazén	nemá

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	1 tělocvična (velká), posilovna, cvičební místnost, prostor na stolní tenis, horolezecká stěna	nemá
---	--	------

Zdroj: vlastní

Vysvětlivky:

Cvičební místnost je prostor pro cvičení aerobiku apod., **víceúčelové hřiště** je myšleno jako hřiště, které lze využít na více sportů jako třeba volejbal, basketbal, tenis, házenou a podobně.. Na závěr objasnění je **atletický ovál** na kterém je možné trénovat téměř všechny atletické disciplíny běh, skok do dálky, do výšky, skok o tyči a tak dále.

Shrnutí:

Díky tabulkovému šetření je jasné, že ve většině případů nejsou zcela vyhovující podmínky pro tělesnou výchovu. Vnitřní sportoviště by se dali považovat za dostačující, i když Tanvaldskému Gymnáziu schází tělocvična, jelikož škola provozuje pouze bazén. Bohužel u venkovních hřišť je žádoucí udělat rekonstrukci nebo dokonce postavit nové sportoviště. Výjimkou tohoto šetření je sportovní Gymnázium Dr. Randy, které má téměř ideální podmínky pro tělesnou výchovu ať na vnitřních nebo venkovních sportovištích.

3.1.2. Hygienické podmínky na sportovištích

Hygienické podmínky na sportovištích musí splňovat určité normy a to mít k dispozici šatny rozdělené na dámské a pánské, které je možné zamykat a jejichž součástí jsou sprchy. V jejich blízkosti by se měli nacházet záchody, rovněž rozdělené na dámy a pány.

- 1) Následující tabulka obsahuje hygienické vybavení a počet škol, které toto vybavení vlastní.

Tabulka č. 8 Hygienické podmínky na sportovištích

Hygienické vybavení	ANO	NE
Toalety	4	2
Sprchy	5	1
Šatny	6	0
Zamykání šaten	5	1

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Z tabulky je zřejmé, že všechny školy poskytují v rámci sportovišť šatny.

Gymnázium U Balvanu neumožňuje zamykání šaten a v těsné blízkosti nemá záchody. Střední škola řemesel a služeb nenabízí sprchy ani záchody v blízkosti venkovních sportovišť. Ostatní školy splňují podmínky ve všech bodech.

3.1.3. Vybavení sportovišť

Další část dotazníkového šetření se zaměřuje na vybavenost sportovišť. Kriteria pro zhodnocení byla stanovena běžnými sportovními aktivitami, které by se měli v rámci hodin tělesné výchovy vyučovat.

Na hodiny **gymnastiky** by měli být k dispozici především švédské bedny, žíněny, kozy, koně, hrazdu, duchnu, odrazový můstek, trampolínky a kruhy.

Vybavení na **atletické disciplíny** se skládá z náradí a náčiní pro skok daleky, skok vysoký, nácvik hodů diskem, oštěpem, kriketovým míčkem a vrhu koulí. Toto zázemí v plném rozsahu zajišťuje pouze gymnázium Dr. Randy a to pouze v teplých měsících na venkovním sportovišti. Zbylé školy nabízejí buď minimální možnosti na tyto disciplíny, a nebo častěji žádné.

Další důležité vybavení na středních školách se týká **míčových sportů**, kde jde především o různé druhy míčů a míčků, sítě, branky, koše, hole a výstroje pro brankáře.

V Jablonecku ne příliš častým vybavením škol je **tenis**, pro který většina škol nemá zázemí a tudíž nevlastní ani potřebné vybavení v podobě tenisových raket míčků a sítě. Přednost se na školách dává **stolnímu tenisu**, který je ale využíván jako doplňkem zábavy ve volném čase. Na tento sport potřebujeme pouze prostor pro stůl, páčky, míčky a samozřejmě stůl.

V poslední části této kapitoly jsme se zaměřili na **netradiční sporty**, které školy nabízí svým studentům. Patří sem například frisbee, ringo, badminton, softbal, rugby, kin- ball a další. Nejčastěji školy nabízí ringo kroužky, frisbee a softbal.

- 1) V následující tabulce je výčet jednotlivých disciplín a vybavenost sportovišť k jejich využití.

Tabulka č. 9 Vybavení sportovišť nezbytným nářadím a náčiním k provozu TV

Vybavení:	ANO	NE
Gymnastika	5	0
Atletika	5	0
Házená	5	0
Volejbal	5	0
Basketbal	5	0
Fotbal	5	0
Florbal	4	1
Tenis	4	1

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Téměř všechny školy nabízí většinu z uvedených vybavení potřebných k jednotlivým disciplínám. Pouze Gymnázium Balvan nevlastní žádné vybavení na florbal, tenis ani stolní tenis.

2) V další tabulce se uvádí konkrétní výčet chybějících náčiní a náradí jednotlivých škol.

Tabulka č. 10 Chybějící vybavení na středních školách vlastní sportoviště.

ŠKOLY	CHYBÍ
Gymnázium u Balvanu	Celkové vybavení na tenis, stolní tenis, florbal, skok daleký, disk a štěp
Gymnázium Dr. Randy	-
Střední průmyslová škola technická	Disk a Oštěp
Střední škola řemesel a služeb	Celkové atletické vybavení
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	Kladina, bradla, překážky, vybavení na skok daleký, dostatečné množství míčů na volejbal, basketbal a fotbal

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Tabulka uvádí, že pouze jedna škola nepostrádá žádné vybavení a tou je Gymnázium Dr. Randy. Zbylým čtyřem školám nejčastěji schází vybavení na atletické disciplíny a to především na skok daleký, hod oštěpem a diskem. Dále postrádá Gymnázium U Balvanu celkové vybavení na tenis, stolní tenis a florbal. A Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, která postrádá především kladinu, bradla a dostatečné množství míčů.

V této tabulce není uvedeno Gymnázium Tanvald, protože vlastní pouze bazén a do tělocvičny chodí do Sportovní haly, kde využívá i sportovního vybavení.

3.1.4. Výstavby a poslední rekonstrukce sportovišť

Posledním bodem zhodnocení kvality sportovišť, je dotaz na poslední rekonstrukci a úpravy těchto zařízení. Při čemž rekonstrukce závisí na přístupu ředitelů a jejich zástupců jednotlivých škol, kteří o těchto věcech rozhodují. Bohužel nejčastěji naráží na špatnou finanční situaci jak školy, tak kraje, která jim jejich snahu o zlepšení podmínek na škole velmi komplikuje.

Gymnázium U Balvanu funguje již od roku 1945 a od té doby neproběhla žádná větší rekonstrukce. Až v roce 2005 byla v prostorách sklepa přistavěna posilovna a zrcadlový sál. Venkovní sportoviště bylo dříve antukového charakteru a bylo školou plně využíváno. Bohužel se zanedbávalo a dnes by potřebovalo rekonstrukci celé plochy. Proto ho mohou využívat pouze studenti ve volném čase, ke hře fotbalu a TV zde neprobíhá. I přesto že se škola domnívá, že rekonstrukce není potřebná, z výsledků analýzy je nanejvýš jasné, že rekonstrukce je žádoucí nejen na venkovních prostranstvích, ale i uvnitř, kde je zastaralé vybavení a nevyhovující sociální zařízení. Tato rekonstrukce by se pohybovala řádech milionů a zahrnovala by zhotovení venkovního hřiště, rekonstrukci stávající tělocvičny, výměny zastaralého vybavení.

Gymnázium Dr. Randy je významné především pro své sportovní zaměření, které je na škole již od jejího založení a to v roce 1984. Klasické čtyřleté a osmileté gymnázium bylo otevřeno až v roce 1990. Sporty na škole se během let několikrát změnili až do dnešní podoby, kdy si studenti mohou vybrat z atletiky, basketbalu dívek, biatlon, cyklistika, lyžování, tenis a volejbal dívek. Díky svému sportovnímu zaměření má škola velmi vytížená sportoviště a proto využívá i jiných sportovišť a to Městské haly, Břízek, Městského bazénu a Střelnici. Významná rekonstrukce vnitřních sportovišť díky svému nízkému staří zatím neproběhla, ale naplánovaná je rekonstrukce stropu. Od roku 2007 mají studenti možnost trénovat i na venkovním sportovišti, které vzniklo za pomoci dotací Evropské Unie a je jedním z nejmodernějších sportovišť v Jablonci.

Budova **střední průmyslové školy technické** sloužila v době 2. světové války jako výrobní hala, která byla v roce 1967 rekonstruována a rok na to se stala školou, jak jí známe dnes. Naplánovaná je zde rekonstrukce a zvýšení stropu, dále je pak plánovaná rozsáhlá rekonstrukce venkovního hřiště, které je v tuto chvíli několik nepoužívané, a proto i velmi zanedbané. Důvodem nevyužívání těchto prostor je nepřístupná cesta ke sportovišti. Tato cesta totiž patří jiným majitelům než škole a škola tak musí nejprve koupit pozemek, který bude sloužit jako přístupová cesta,

která samozřejmě bude muset projít nějakou úpravou a poté bude moci zrekonstruovat venkovní sportoviště. Rekonstrukce se opět bude pohybovat v řádech milionů korun a bude zahrnovat nákup pozemku, zhotovení venkovního hřiště a rekonstrukce stávající tělocvičny spolu s výměnou zastaralého vybavení.

Sídlo **střední školy řemesel a služeb** se během let několikrát změnilo a až v roce 1989 byl odstartován provoz v novém areálu ve Smetanové ulici. Zde jsou k využití 3 venkovní hřiště, které jsou v provozu 10let. Každý rok na jaře zde probíhá úklid a menší opravy kurtů. Praktický výcvik probíhá v Podhorské ulici kde je umístěna i sportovní hala školy. Kterou využívají po výuce především basketbalisté a hala je tak celoročně plně obsazena. Díky této vytíženosti musí každoročně docházet k menším opravám haly a to například znovu nalajnování hřišť. O historii této haly jsem se bohužel moc nedozvěděla, jelikož jsem měla možnost mluvit s lidmi, kteří jsou ve škole pouze pár let a o dávných rekonstrukcích haly nejsou zcela informováni. Co se mi však podařilo zjistit je, že není naplánovaná žádná větší rekonstrukce jak sportovní haly, tak venkovních kurtů. Škola by však měla doplnit stávající vybavení na jednotlivé sporty, tato investice by se měla pohybovat v řádu 10-ti tisíců.

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Železném Brodě stojí již od roku 1920. Byla první školou zaměřenou na rozvoj tradičního sklářského průmyslu v Čechách. Dnes se snaží stále přizpůsobovat trendům a to oborem produktového designu a aplikované chemii. Tělesná výchova je zde samozřejmostí jako na každé jiné škole, a tak musela být tělocvična, díky svému stáří, v roce 2000 projít rozsáhlou rekonstrukcí, která se došplhala na 52 milionů korun a v roce 2001 byla nově otevřena. Tato škola tedy prozatím další rekonstrukci neplánuje. Tělocvikáři však upozorňují na chybějící vybavení, které by měla škola určitě doplnit. A zvážit by také měla výstavbu venkovního sportoviště. Zhotovení venkovního hřiště a doplnění vybavení by se mělo pohybovat v řádech milionů.

Všechny školy mají správce sportovišť, kterým je nejčastěji školník, v jehož kompetenci je nejen sledování stavu sportovišť, ale i případné drobné opravy.

Každodenní kontrolu sportovního nářadí neobstarávají pouze školníci, ale i učitelé tělesné výchovy a jednou za rok probíhá pravidelná kontrola vybavení firmami, které se specializují na tyto věci. Na závěr probíhá každé 3 roky revize elektřiny v prostorách školy.

Shrnutím dat z dotazníkového šetření jsme zjistili, že nevyhovující podmínky škol jsou v úzké vazbě se špatnou finanční situací. Některé školy již mají naplánovanou rekonstrukci, ale stojí jim v cestě například nákup pozemku, který by byl využit jako přístupová cesta k venkovnímu sportovišti. Tyto rekonstrukce by měl dotovat především

Liberecký kraj, který je bohužel stále zadlužený, a proto rekonstrukce pohybující se v řádech milionů jsou v tuto chvíli naprosto nereálné. Rekonstrukce se netýká Gymnázia Dr. Randy, které má vnitřní sportoviště v dostačujícím a venkovní ve výborném stavu a to hlavně z důvodu svého sportovního zaměření.

4. Využití Sportovišť středních škol veřejností

Tato kapitola se zabývá sportovním zázemím jednotlivých škol, která a jak mohou být využita veřejností. Zajímají nás prostory, ale také vybavení, které školy poskytují k pronájmu, v jakém čase a především za jakou cenu.

1) V této tabulce jsou vypsané prostory, které jednotlivé školy pronajímají veřejnosti.

Tabulka č. 11 Možnosti pronájmu prostor pro veřejnost

Školy	Pronajímané prostory
Gymnázium U Balvanu	Tělocvična a cvičební prostor s posilovnou
Gymnázium Dr. Randy	Malá i velká tělocvična a venkovní areál
Střední průmyslová škola technická	Tělocvična a posilovna
Střední škola řemesel a služeb	Tělocvična a 3 venkovní hřiště
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	Tělocvična včetně horolezecké stěny
Gymnázium Tanvald	Bazén

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Shrnutí:

Tabulka popisuje veškeré sportoviště, které jednotlivé školy pronajímají. A je tak jasné, že 4 ze 6 škol nabízejí k pronájmu všechny sportovní prostory, které vlastní. Výjimkou je Gymnázium Dr. Randy a Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Železném Brodě. Gymnázium Dr. Randy má v nabídce sportovišť ještě posilovnu a cvičební prostor. Cvičební prostor je určen všem studentům a to nejen za sportovními účely, ale i k různým přednáškám a také vystoupením školní kapely. Oproti tomu posilovna je určena pouze studentům sportovního gymnázia a jejich trenérům. Železnobrodská SŠ vlastní mimo tělocvičny ještě cvičební prostor s posilovnou, který je určen pouze pro studenty a zaměstnance.

- 2) Ceny pronájmu jednotlivých škol se liší a odvíjejí se od kvality a vybavenosti sportovišť.

Tabulka č. 12 Ceny pronájmu jednotlivých sportovišť středních škol

ŠKOLY	PRONÁJEM - Vnitřní sportov.	PRONÁJEM - Venkovní sport.	PRONÁJEM - Bazén
Gymnázium U Balvanu	120 Kč / h	Ne	Ne
Gymnázium Dr. Randy	250 Kč / h	Celý areál - 650 Kč / h ½ areálu - 300 Kč / h	Ne
Střední průmyslová škola technická	200 Kč / h	Ne	Ne
Střední škola řemesel a služeb	360 Kč / h	Tenisové kurty - 120 Kč / h Univerzální hřiště - 140 Kč / h	Ne
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Železný Brod	350 Kč / 1,5 h	Ne	Ne
Gymnázium Tanvald	Ne	Ne	1 Dítě / Student 25 Kč / h 1 Dospělí 30 Kč / h

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Z tabulky vyplývá, že se ceny pronájmu pohybují u vnitřních sportovišť mezi 120 - 360 Kč / h, u venkovních sportovišť od 120 – 650 Kč / h a u bazénu je cena 25 – 30 Kč / h. V případě Gymnázia U Balvanu je jednotná cena jak za pronájem tělocvičny, tak i cvičební místnosti na aerobik, u níž je k dispozici i malá posilovna. Střední škola řemesel poskytuje při pronájmu sportoviště, využití i posilovny nacházející se v prostoru bývalé malé tělocvičny, která je přilehlá velké tělocvičně. Železnobrodská SŠ nabízí v rámci pronájmu tělocvičny, využití horolezecké stěny, která je součástí sportoviště.

- 3) Pro srovnání jsem uvedla do tabulky ceny pronájmu jednotlivých sportovišť v okrese Jablonec nad Nisou.

Tabulka č. 13 Ceny pronájmu jednotlivých sportovišť v okrese Jablonec nad Nisou

Sportovní zařízení	PRONÁJEM – Vnitřní sportoviště	PRONÁJEM – Venkovní sport.	PRONÁJEM – Jiné (bazén..)
Areál Střelnice	Atletická hala 50 Kč / os / h 120 Kč / os / 3h 1 700 Kč / 15-20 os / 3h	Atletický stadion 50 Kč / os / h 80 Kč / os / 3h 900 Kč / 15-20 os / 3h	Posilovna 50 Kč
Městský zimní stadion	Veřejné bruslení 40 Kč / 1,5 h	-	-

Městská hala	Kurt 25 x 15m 360 Kč / h Centrkurt 45 x 25m 930 Kč / h Celá hala 60 x 25m 1 450 Kč / h	-	Posilovna 60 Kč Aerobní sál 230 Kč / h Boxerský sál 60 Kč / os / h
Městský bazén	-	Beach volejbal 100 Kč / kurt / h 150 Kč / kurt / 2h	Bazén - Po-Pá 100 Kč / os / h 130 Kč / os / 3h
Sportovní areál Břízky	Tenis 16:00 - 21:00 450 Kč / kurt/ h Squash 16:30- 21:30 250 Kč / kurt/ h Badminton 220 Kč / kurt / h	Fotbalové hřiště Travnaté 1 000 Kč / hřiště / h Umělá tráva 800 Kč / hřiště / h	Posilovna 120 Kč / os/ h Sauna + Whirpool 520 Kč / max 5os/ h Bowls 16:00- 21:00 450 Kč / dráha / h

Zdroj:

Dostupné z : <http://www.brizky.cz/sportoviste>

Shrnutí:

V tabulce se nachází 5 nejvýznamnějších sportovišť v okrese Jablonec nad Nisou, z nichž jsou 4 modře vyznačené, ve vlastnictví města a 1 vyznačená zeleně v soukromém vlastnictví. Všechny městská sportoviště umožňují, školám zřízeným ve městě Jablonec nad Nisou, využití těchto prostor v určitý čas zcela zdarma. Této nabídky nevyužívají jen 2 SŠ, které nevlastní své sportoviště, ale i ostatní školy, které tak doplňují náplň hodiny tělesné

výchovy i o jiné podmínky, které jejich škola nenabízí. Z tabulky je tak zřejmé, že toto město nabízí opravdu velkou možnost sportovního využití, nejen pro školy, ale i veřejnost a často za příznivé ceny.

- 4) V týdnu se sportoviště pronajímají po výuce nejčastěji po 16:00 a končí ve 21:00. U některých škol je možnost pronájmu zúžena díky školním kroužkům nebo jiným školním aktivitám.

Nejvíce vytíženým sportovištěm je hala Střední školy řemesel a služeb, která své vnitřní sportoviště pronajímá sportovním klubům, především basketbalistům. Její pronájem se domlouvá již v červnu na rok dopředu a její kapacita je tak bezmezně vyčerpána a pro veřejnost není možné její využití. U venkovních sportovišť tato situace není tak dramatická a sportoviště jsou určena pro širokou veřejnost do 22:00 h. Objednávky jsou možné denně nejčastěji do 22:00 h a to i v období prázdnin. Tyto objednávky se provádí na vrátnici, kde vrátná slouží podle množství ubytovaných lidí a v případě velkého počtu je vrátnice k dispozici 24 h denně.

Další velmi vytížená sportoviště jsou u sportovního Gymnázia Dr. Randy, kde pronájem sice není plně využit, ale díky svému sportovnímu zaměření a vysokou kvalitou nabízených hřišť se k tomu blíží. Konkrétní počet hodin pronájmu nelze přesně stanovit jelikož se mění a závisí na požadavcích kmenových sportovních oddílů školy. Pronájem je možný objednat u zástupce ředitele pana Mgr. Papouška, který tyto požadavky vyřizuje s předstihem, jelikož ve škole není nikdo 24h denně a je tak nutná domluva se správcem, aby v danou dobu byl ve škole a mohl předat klíče ke sportovišti. Provoz těchto sportovišť je do 20:00h a v době prázdnin jsou tato sportoviště uzavřená, ale pronájem je možný opět po předchozí dohodě.

Gymnázium Tanvald jako jediná SŠ v okrese Jablonec n. N. nabízí nejen svým studentům, ale i veřejnosti bazén. Provoz tohoto sportoviště se liší díky

sportovním aktivitám školy, ale nejčastěji je možné ho navštívit mezi 16:00 – 19:00 h. O víkendu je provoz zkrácen pouze na sobotu a to od 8:00 – 12:00. Konkrétní vytíženost se nedá vyčíslit, jelikož je každý den jiná. Jisté však je, že v období letních prázdnin je zájem a využití bazénu opravdu malý, a tak je provoz zcela uzavřen.

Zbytek škol pronajímá pouze vnitřní sportoviště a jejich vytíženost je srovnatelná. Tyto školy umožňují pronájem zhruba od 16:30 – 21:00h. Pronájem jak ve školním roce, tak o letních prázdninách řeší vedení školy a stejně jako u Gymnázia Dr. Randy je nutná předchozí domluva. Vytíženost těchto sportovišť je malá a pohybuje se ve všedních dnech kolem 12h a o víkendu 2h denně. Gymnázium U Balvanu nejčastěji pronajímá nově vystavený cvičební místnost a to pro taneční skupiny, cvičení aerobiku, břišních tanců apod. Tělocvična a posilovna Střední průmyslové školy technické jsou využívány zhruba stejně a pronájem využívá několik sportovních nadšenců, kteří si chodí zasportovat a vždy hrají něco jiného ať už volejbal, basketbal, florbal či futsal. V Železném Brodě je tělocvična využívána nejčastěji volejbalisty, kteří tam trénují a o víkendech odehrávají zápasy.

5. Shrnutí poznatků a návrhy k jejich řešení

Díky průzkumu a následnému zpracování jsem došla k závěrům týkajících se problémům na sportovištích jednotlivých středních škol. Během návštěv jsem vypožadovala velké rozdíly kvalit a vybavenosti, které v následujících bodech uvedu a popíši návrh k jejich řešení.

5.1. Jednotlivé výsledky a návrhy k jejich řešení

- a) **Prostorové podmínky** nejsou ve školách vlastních vlastní **vnitřní sportoviště** ideální, ale můžeme je označit za dostačující pro výuku. Nejčastějším problémem je snížený strop, který omezuje například volejbal. Školy, která svá sportoviště nemají, navštěvují převážně Městskou halu, která nabízí ideální podmínky pro výuku.

Co se týče **venkovních sportovišť** je tato situace až alarmující. Z 9 škol nabízí venkovní sportoviště pouze dvě a to Střední škola řemesel a služeb a Gymnázium Dr. Randy, které využilo dotací Evropské Unie a sportoviště pronajímá bez poplatku jiným školám a za poplatek cizím subjektům. Dalšími školami vlastníci prostor pro sportovní hřiště je Gymnázium U Balvanu a Střední průmyslová škola technická. Gymnázium U Balvanu má za školou, dříve antukové fotbalové hřiště, dnes jsou pouze pozůstatky antuky a 2 brány, toto hřiště je určené jen pro studenty. Naproti tomu Střední průmyslová škola technická má venkovní hřiště, které nemá přístupovou cestu a tak ho již několik let nikdo nevyužívá.

Návrhy řešení:

Finanční podpora na zlepšení podmínek vnitřních sportovišť na středních školách, které mají chuť svá sportoviště zdokonalit. Dále bych navrhovala rozsáhlou rekonstrukci či výstavbu venkovních sportovních zařízení u většiny škol. A v neposlední řadě by se nemělo zapomenout na Střední průmyslovou

školu technickou, která potřebuje finance na pozemek sloužící jako přístupová cesta ke sportovišti.

- b) Materiální zázemí a kvalitu sportovišť na všech školách mohu hodnotit za průměrnou. Tyto podmínky jsou přímo úměrné náročnosti a požadavkům jednotlivých škol. Nejčastěji školám schází vybavení na atletické disciplíny a to oštěp, disk a vybavení na skok daleký. Dále si školy stěžují na nedostatek míčů, nevybavenost na florbal, tenis a stolní tenis.

Návrhy řešení:

Zajistit především základní vybavení důležité pro kvalitní výuku. V těchto případech bych se tedy nejprve zaměřila na zakoupení míčů a základního vybavení na florbal a skok daleký. U vybavenějších škol bych doporučila zakoupení pomůcek na netradiční sporty, které jsou na školách spíše výjimkami.

- c) **Hygiena sportovišť** je u třech škol zcela vyhovující, ale ty zbylé dvě jsou považovány za nedostatečné a to v obou případech kvůli velké vzdálenosti toalet od sportoviště a dále jedna škola nenabízí svým návštěvníkům sprchy a druhá zamykání šaten.

Návrhy řešení:

Jednoznačně zajistit toalety, sprchy a možnost zamykání šaten v rámci sportovišť. A dbát o jejich čistotu. Tyto body jsou velice důležité a mohou ovlivnit případné návštěvníky.

- d) **Pronájem nekvalitních sportovišť** se neuskutečňuje na žádné škole. Jde například o cvičební místnosti v ŽB a posilovnu Gymnázia Dr. Randy. V některých případech jsou však sportoviště tak zanedbaná, že jejich pronájem je zcela nemožný.

Návrhy řešení:

I přesto že tyto prostory neodpovídají optimu, si myslím, že by se našli tací, kteří by tuto nabídku uvítali a prostory si za nižší částku pronajali nebo by využili této nabídky v rámci pronájmu tělocvičny a k tomu pronájem těchto sportovišť. Škola by tak získala alespoň minimální částku na jejich údržbu.

- e) **Vyučující tělesné výchovy** jsou často nespokojeni se stavem a vybavením sportovišť, ale nic pro jejich změnu nedělají, nejčastěji jejich snaha skončí u projednání s ředitelem.

Návrhy řešení:

Po učitelích TV bych vyžadovala větší zapojení se do problematiky sportovišť a její případné nápravy. K tomu mohou například oslovit podniky v okolí školy a požádat je o sponzorský dar ve finanční nebo materiálové podobě a za to jim nabídnout svá sportoviště za sníženou částku, vystavění reklamních ploch v rámci školy a podobně.

- f) **Propagace pronajímaných sportovišť** je naprosto zanedbaná. Bohužel ani jedna ze škol na svých stránkách neinzeruje nabídku sportovišť. Veřejnost tak nemá téměř žádnou možnost dozvědět se o službách, které škola nabízí.

Návrhy řešení:

Jednoznačně větší marketingové zacílení týkající se pronájmu sportovišť. Reklama by měla být minimálně na webových stránkách jednotlivých škol. Dále se dají využít prostory školy k vylepení či vyvěšení reklamních plachet.

6. Porovnání výsledků s výsledky šetření v okresech Liberec, Česká Lípa, Semily a Jablonec n. N.

Díky zhotoveným výsledkům v rámci Libereckého kraje bylo možné provést porovnání dat mezi jednotlivými okresy a to okresu Liberec, Česká Lípa, Semily a Jablonec nad Nisou.

6.1. Jednotlivé výsledky

Pro lepší porovnání se v následujících kapitolách nachází krátký popis výsledků středních škol v jednotlivých okresech.

6.1.1. Liberec

Tabulka č. 14 Výsledky středních škol v okrese Liberec

Sřední školy v okrese Liberec	17
Školy vlastnící sportoviště	14
K dispozici vnitřní sportoviště	13
-	-
Z toho dostačujících	9
K dispozici venkovní hřiště	5
-	-
Z toho dostačujících	4
Splňující hygienické podmínky	10

Chybějící vybavení sportovišť	Atletické, tenisové, házenkářské a na stolní tenis
Pronájem sportovišť umožňuje	10
Nejčastější cena pronájmu	120 – 300 Kč / h

Zdroj: Bakalářská práce Martiny Berkové – Analýza kvality a využití sportovišť veřejností na středních školách v Libereckém kraji – okres Liberec.

Shrnutí:

V Liberci se nachází 17 středních škol z toho vlastní sportoviště má 14 škol a 3 školy využívají pronájmu jiných sportovišť. Tyto sportoviště se dělí na vnitřní a venkovní. Vnitřními sportovišti disponuje 13 škol, z nichž 9 je hodnoceno za dostačující a zbytek nikoli. Venkovní sportoviště má ve své nabídce pouze 5 ze 14 škol a pouze 1 odpovídá nedostačujícím podmínkám výuky. Hygienické podmínky jednotlivých sportovišť jsou ve většině případů v pořádku, avšak nejčastějším nedostatkem škol je zamykání šaten (3) a chybějící sprchy (1). Nejčastějším chybějícím vybavením sportovišť je atletické (10), tenisové (8), házenkářské (5) a vybavení na stolní tenis (3). Pronájem sportovišť neumožňují 4 školy a jako nejčastější důvody školy uvádí, příliš malý prostor, slabá vybavenost, starý charakter sportovišť. Pronájem sportovišť se nejčastěji pohybuje mezi 150 – 200 Kč / h (vnitřní- 6) (venkovní- 2), dále 250 – 300 Kč / h (vnitřní- 4) (venkovní- 1) a 400Kč / h (vnitřní- 1).

6.1.2. Česká Lípa

Tabulka č. 15 Výsledky středních škol v okrese Česká Lípa

Střední školy v okrese Česká Lípa	7
Školy vlastníci sportoviště	3
K dispozici vnitřní sportoviště	3
-	-
Z toho dostačujících	2
K dispozici venkovní hřiště	2
-	-
Z toho dostačujících	1
Splňující hygienické podmínky	3
Chybějící vybavení sportovišť	Gymnastické a atletické
Pronájem sportovišť umožňuje	3
Nejčastější cena pronájmu	120 – 300 Kč / h

Zdroj: Bakalářská práce Veroniky Kotroušové - Analýza kvality a využití sportovišť veřejností na středních školách v Libereckém kraji – Okres Česká Lípa a Semily

Shrnutí:

Česká Lípa nabízí 7 středních škol, z nichž pouze 3 vlastní svá sportoviště. Vnitřní sportoviště mají všechny 3 zmíněné školy a z toho 2 sportoviště jsou považovány za dostačující. Venkovní sportoviště mají 2 školy a pouze 1 je dostačujícího charakteru. Hygienické podmínky jsou na těchto školách ve všech bodech v pořádku. Chybějícím vybavením sportovišť je gymnastické (1) a atletické (1). Pronájem umožňují všechny 3 školy a ceny se pohybují od 120 – 300 Kč / h.

6.1.3. Semily

Tabulka č. 16 Výsledky středních škol v okrese Semily

Střední školy v okrese Semily	9
Školy vlastnící sportoviště	5
K dispozici vnitřní sportoviště	4
-	-
Z toho dostačujících	4
K dispozici venkovní hřiště	4
-	-
Z toho dostačujících	3
Splňující hygienické podmínky	3
Chybějící vybavení sportovišť	Gymnastické, atletické, tenisové, florbalové a na stolní tenis

Pronájem sportovišť umožňuje	6
Nejčastější cena pronájmu	130 – 300 Kč / h

Zdroj: Bakalářská práce Veroniky Kotroušové - Analýza kvality a využití sportovišť veřejností na středních školách v Libereckém kraji – Okres Česká Lípa a Semily

Shrnutí:

V okrese Semily je 9 středních škol a 5 z nich vlastní své sportoviště. Vnitřní sportoviště nabízí 4 školy a všechny jsou dostačujícího charakteru. Oproti tomu venkovní sportoviště nabízí opět 4 školy, z nichž 1 je nedostačující. Z těchto škol splňují hygienické podmínky na sportovišti pouze 3 školy. Chybějícím vybavením sportovišť je gymnastické (1), atletické (2) a tenisové (1). Pronájem umožňují 4 školy a v cenovém rozmezí 130 – 300 Kč / h.

6.1.4. Jablonec nad Nisou

Tabulka č. 17 Výsledky středních škol v okrese Jablonec nad Nisou

Střední školy v okrese Jablonec nad Nisou	9
Školy vlastnící sportoviště	6
K dispozici vnitřní sportoviště	5
-	-
Z toho dostačujících	5

K dispozici venkovní hřiště	4
-	-
Z toho dostačujících	2
Splňující hygienické podmínky	4
Chybějící vybavení sportovišť	Gymnastické, atletické, florbalové, tenisové a na stolní tenis
Pronájem sportovišť umožňuje	4
Nejčastější cena pronájmu	120 – 300 Kč / h

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

Okres Jablonec nad Nisou nabízí studentům 9 středních škol, z nichž 6 vlastní sportoviště. Vnitřními sportovišti disponuje všech 6 škol, z kterých 1 vlastní pouze bazén. Dalo by se říci, že 4 školy nabízí venkovní sportoviště, ale pouze 2 jsou využívána a jsou dostačujícího charakteru. Hygienické podmínky nesplňují 2 školy, kterým schází sprchy, záchody v blízkosti sportoviště či možnost zamykání šaten. Scházejícím vybavení je nejčastěji gymnastické, atletické, florbalové, tenisové a vybavení na stolní tenis. Pronájem svých sportovišť umožňují všechny školy vlastníci svá sportoviště a to v cenovém rozmezí 120 – 360 Kč / h.

7. Shrnutí výsledků v Libereckém kraji a vyhodnocení nejlepšího okresu

Tabulka č. 18 Celkové výsledky středních škol v Libereckém kraji

Střední školy v Libereckém kraji	42
Školy vlastnící sportoviště	28
K dispozici vnitřní sportoviště	25
-	-
Z toho dostačujících	20
K dispozici venkovní hřiště	15
-	-
Z toho dostačujících	11
Splňující hygienické podmínky	19
Nejčastější chybějící vybavení sportovišť	Atletické, tenisové, házenkářské, stolní tenis a gymnastické
Pronájem sportovišť umožňuje	18
Nejčastější cena pronájmu	120 – 300 Kč / h

Zdroj: vlastní

Shrnutí:

V Libereckém kraji se nachází 42 středních škol, z nichž jen 28 vlastní své sportoviště. **Vnitřním sportovištěm** disponuje 25 SŠ, z těchto sportovišť je 20 dostačujících a 5 nedostačujících. **Venkovní sportoviště** nabízí 15 SŠ a pouze 11 z nich odpovídá dostačujícím podmínkám. S **hygienickými podmínkami** uspělo ve všech bodech 19 z 27 škol. Co se týče **vybavení sportovišť**, nejčastějším nedostatkem je vybavení na atletiku (13), tenis (10), házenou (5), stolní tenis (4) a gymnastiku (2). Z již zmíněných 27 sportovišť SŠ, umožňuje pronájem 18 z nich a to nejčastěji za 120 – 300 Kč / h.

Vyhodnocení:

Z těchto výsledků nelze přesně určit, který z okresů je na tom nejlépe, jelikož situace sportovišť v jednotlivých okresech je srovnatelná s ostatními v Libereckém kraji a bohužel to není příznivý stav. I přes nejasné vyhodnocení stavů, bych dle mého mínění zvolila za nejlepší okres Jablonec nad Nisou, který nabízí velké množství sportovního vyžití jak v přírodě, tak ve sportovních zařízeních a co nás především zajímá, jsou střední školy, které jsou na tom srovnatelně s ostatními, ale díky sportovnímu duchu města mají velký potenciál svá sportoviště na středních školách zdokonalit nebo vystavit nové.

Jablonecko disponuje 6 školami vlastními sportoviště a všechny jsou dostačujícího charakteru. S venkovními sportovišti je to horší jako u ostatních okresů a pouze 2 jsou dostačující a schopna pronájmu. Také ve dvou případech by měli zapracovat na hygienických podmínkách, jde především o možnost využití sprch, záchodů v těsné blízkosti sportoviště a možnosti zamykání šaten. Rozhodujícími body při určení nejlepšího okresu byla kvalita vybavení a pronajímaná sportoviště. Vybavení sportovišť je nedostačující pouze u jedné školy a to konkrétně ve vybavení na florbal, tenis a stolní tenis. Pronájem sportovišť umožňují všechny školy a nejčastěji se cena pohybuje v rozmezí 120 – 300 Kč / h.

Další v pořadí by se dalo vyhodnotit Liberecko, Semilsko a na konce Česká Lípa.

Ať už je vyhodnocení jakékoli, důležité je říci, že sportoviště nejsou v nejlepší kondici a mělo by se na nich zapracovat. Mnoho z nich by potřebovalo rozsáhlou rekonstrukci, která by se nejčastěji týkala rozšíření prostor a zvýšení stropu. Dále by měli školy určitě doplnit chybějící vybavení a zapracovat na hygienických podmínkách. Na všechny tyto body školy potřebují finance, které se dají čerpat od města, kraje či Evropské unie, jejichž dotace využilo například Gymnázium Dr. Randy a má jedno z nejlepších venkovních sportovišť v Libereckém kraji.

ZÁVĚR

Vypracováním analýzy jsem zjistila, že v okrese Jablonec nad Nisou je 9 středních škol, z nichž 6 vlastní sportoviště a z toho má 1 škola pouze bazén. Toto množství je na takto velký okres poměrně malé a bohužel se nedá konstatovat, že by se sportoviště nacházela v ideálních podmínkách a to jak prostorových, materiálních, tak i hygienických. Zcela určitě by školy měly investovat do těchto zařízení a to nejen za účelem studia TV, ale i pro případné využití veřejností a stát se tak i zajímavějším článkem na trhu. V budoucnu lze očekávat, že lidé budou více tlačit na zdravý životní styl a budou tato zařízení více vyhledávat. Jednoznačně by měli sportoviště splňovat multifunkční charakter a to nejen vnitřních sportovišť, ale i venkovních, dále by měli doplnit chybějící vybavení pro různé druhy sportu a to hlavně těch základních. V tomto okrese se totiž setkáváme s faktem, že školy mají pouze vnitřní sportoviště nebo vlastní i venkovní hřiště, které je zanedbané a nevyužívá se. Školy s těmito podmínkami, tak volí k výuce jiná sportoviště nebo přizpůsobují hodiny TV svým podmínkám a výuka je tak velmi zúžená.

Dalším překvapivým zjištěním bylo celkové chybějící vybavení na sporty jako je florbal, tenis a stolní tenis. Některé školy své celkové vybavení považovaly za dostačující, ale v dotazníku uváděli, že jim nejvíce schází dostatečné množství míčů, bradla, vybavení na skok daleký a další.

Veřejnost si tak díky těmto faktům vybírá, kde své sportovní touhy naplní. A je tak jasné, že pokud se sportoviště nachází v dobrém stavu, bude o něj veřejnost jevit zájem a škola, tak získá finance za jejich pronájem. Proto by se měl klást důraz na údržbu těchto sportovišť a snažit se včas shánět peněžní prostředky na případné rekonstrukce, modernizace či nákup nových sportovních náradí. Samozřejmě i peníze z pronájmu mohou sloužit k těmto účelům. Krajský úřad Libereckého kraje je jedním z potenciálních finančních zdrojů a informace z této práce mu mohou sloužit jako mezník toho jak na tom sportoviště jednotlivých škol jsou, a které školy potřebují nejvíce jejich dotace. Nejvíce je potřeba těchto dotací na výstavbu venkovních

sportovišť a to především u Střední průmyslové školy technické, která je svou polohou, tak vzdálená od centra, že jsou studenti odkázáni pouze na sportoviště, které vlastní škola. Dále jde v případě vnitřních sportovišť o zvýšení a rekonstrukci stropu, zvětšení prostor tělocvičen a také doplnění chybějícího vybavení.

Dále se jedná o zefektivnění využití sportovišť veřejností, kterého se dá docílit mnoha způsoby. Využít se dají například organizace zaměřené na volnočasové aktivity, pro ženy jsou tak zajímavé různé formy cvičení s instruktorem a pro muže možnost využití posilovny. Jednou z možností je také zaměření se na děti studující jednotlivé školy a nabídnutí zajímavé sportovní kroužky. V tomto případě by bylo dobré, kdyby se lektor tohoto kroužku stal zároveň správcem sportovišť, který by se staral nejen o své kroužky, pořádání turnajů, ale také o pravidelné kontroly sportovišť, dohlížel na údržbu sportovišť, věnoval by se i rozpisu pronájmu sportovišť a jeho obstarání v rámci smluv o pronájmu, předání klíčů a podobně.

V případě, že škola nabízí sportovní kroužky, je pro případné sponzory zajímavější a je tak jednodušší se dostat k financím na údržbu či opravu sportovišť. Školy by také neměly zapomínat na reklamu sportovišť, které se dá docílit v malé formě i bez finančních prostředků a to jen upozorněním na webových stránkách, které mají v dnešní době všechny školy a často ani studenti nevědí, zda se sportoviště pronajímají. S malými náklady by se daly pořídit plakáty, které by se mohly vhodně umístit v rámci areálu školy a rodiče či obyvatelé v okolí školy by se o pronájmu dozvěděli. Využít se dá i inzerce v novinách či roznášením letáčku ve městě.

V případě využití potenciálu sportovišť na středních školách by se dal očekávat přítok finančních prostředků a došlo by k uspokojení jak na straně školy, tak na straně uživatelů, kteří tak mohou napomoci dobrému zdravotnímu stylu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

- [1] *Bílá kniha Evropské komise: nový podnět pro evropskou mládež*. Praha: MŠMT, 2002. ISBN 80-86033-74-0.
- [2] BRUHN, M., MUSSLER, D.: *Sponsoringfibel – Planung u. Durchführung des Sponsoring für Sportvereine*, Frankfurt a M., Deutscher Sportbund 1991.
- [3] ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia, 2009. ISBN 80-7376-050-5.
- [4] ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management sportu*. Praha: West publishing company, 2000. ISBN 80-7219010-5.
- [5] DUŠEK, Rudolf. *Sport a jak ty bylo*. Praha: B.A.T. Program, 2009. ISBN 978-80-904-2371-8.
- [6] DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Školáci v pohybu*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80.247-3733-1.
- [7] FIALOVÁ, Ludmila. *Aktuální témata didaktiky – školní tělesná výchova*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1854-8.
- [8] FLEMR, Libor. *Prostorové podmínky pro podporu aktivního životního stylu současné populace*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1765-7.
- [9] FREYER, W.: *Handbuch des Sportmarketing*. 2. Aufg. Wiesbaden, Verlag Forkel 1991.
- [10] GREXA, Ján a Milena STRACHOVÁ. *Dějiny sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5458-5.
- [11] CHOUTKA, Miroslav. *Sport a společnost*. Praha: Olympia, 1978.

- [12] KALMAN, Michal, Zdeněk HAMŘÍK a Jan PAVELKA. *Podpora pohybové aktivity pro odbornou veřejnost*. Olomouc: Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2009. isbn 978-80-254-5965-2.
- [13] MARCUS, Bess H. a LeighAnn H. FORSYTH. *Psychologie aktivního způsobu života: motivace lidí k pohybovým aktivitám*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-654-4.
- [14] MORAVEC, R. a kol. *Teória a didaktika výkonnostného a vrcholového športu*. Bratislava: ICM AGENCY, 2007, 240 s. ISBN 978-80-89075-31-7
- [15] PROCHÁZKA, Karel. *Sport a svět*. Praha: Olympia, 1985.
- [16] SOMMER, Jiří. *Dějiny sportu*. Olomouc: Fontána, 2003. ISBN 80-7336-116-7.
- [17] SVĚTLÍK, Jaroslav. *Marketingové řízení školy*. Praha:ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-176-5.

Internetové stránky:

- [18] Dělení sportu. *fsps.muni.cz/* [online]. 2013 [cit. 2013-03-28].
Dostupné z: <http://www.fsps.muni.cz/~korvas/S%20P%20O%20R%20T.ppt>
- [19] Historie FK Jablonec. *Fkjablonec.cz* [online]. © 2001-2013 [cit. 2013-04-10].
Dostupné z: <http://www.fkjablonec.cz/cz/klub/historie/>
- [20] Historie Gymnázia Dr. Randy. *Sportgym.cz* [online]. © 2008 [cit. 2013-04-20].
Dostupné z: <http://www.sportgym.cz/o-skole/historie>

- [21] Historie města Jablonec nad Nisou. *Mestojablonec.cz* [online]. © 2000-2013 [cit. 2013-02-10]. Dostupné z:
<http://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/historie/>
- [22] Historie Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě. *Supss.cz* [online]. © 2007 [cit. 2013-04-20].
Dostupné z: http://www.supss.cz/historie_a_soucasnost.php
- [23] Hokej Jablonec. *Hcvlci.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-10].
Dostupné z: <http://www.hcvlci.cz/index1.php>
- [24] Jablonec nad Nisou. *Wikipedia.org* [online]. © 2013 [cit. 2013-02-10].
Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jablonec_nad_Nisou
- [25] Jizerské hory. *Jizerky.eu* [online]. © 2013 [cit. 2013-02-18].
Dostupné z: <http://www.jizerky.eu/>
- [26] Město Železný Brod. *Zeleznybrod.cz* [online]. © 2012 [cit. 2013-02-18]
Dostupné z: <http://www.zeleznybrod.cz/cz/turista/kam-za-sportem/>
- [27] Sportovní areál Břízky. *Brizky.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11].
Dostupné z: <http://www.brizky.cz/sportoviste>
- [28] Sportovní oddíly v Jablonci. *Firmy.cz* [online]. © 1996-2013 [cit. 2013-04-08].
Dostupné z: <http://www.firmy.cz/Remesla-a-sluzby/Sportovni-sluzby/Sportovni-kluby-a-muzstva/kraj-liberecky/jablonec-nad-nisou>
- [29] Sportovní možnosti v Bedřichově. *Bedrichov.cz* [online]. © 2013 [cit. 2013-02-20].
Dostupné z: <http://www.bedrichov.cz/sluzby/sportovni-areal/>

- [30] Sportovní možnosti v Tanvaldě. *Tanvald.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.tanvald.cz/pg.php?ID=216>
- [31] Sportoviště v Jablonci. *Sportjablonec.cz* [online]. © 2008 [cit. 2013-04-09]. Dostupné z: <http://www.sportjablonec.cz/sportoviste/>
- [32] Sportovní vyžití v Jablonci. *Relaxace.com* [online]. © 2009 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.lazne-relax-jablonec.cz/jablonec-nad-nisou.html>
- [33] Střední školy - okres Liberec. *Stredniskoly.cz* [online]. © 2012 [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <http://www.stredniskoly.cz/seznam-skol/liberecky-kraj/liberec>.
- [34] Vznik TJ LIAZ. *Atletikajbc.cz* [online]. © 2005-2013 [cit. 2013-04-10]. Dostupné z: <http://www.atletikajbc.cz/cz/o-nas/vznik-oddilu/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Dotazník.....I

Příloha 2

Fotodokumentace sportovišť některých středních škol.....V

Příloha I – Dotazník

I. Využití sportovišť

1) Jsou součástí vaší školy sportoviště? Ano / Ne

- Pokud NE, odpovězte pouze na otázku číslo 2
- Pokud ANO, pokračujte prosím dále v dotazníku.

2) Využíváte pro výuku tělesné výchovy i jiná sportovní centra? Ano / Ne

- Pokud ANO, jaká

3) Jsou vaše sportoviště přístupná pro veřejnost? Ano / Ne

- Pokud Ne, z jakého důvodu? (Dále prosím pokračujte otázkou č. 10)

4) Ke kterým sportovištím mají přístup?

5) Jsou-li sportoviště přístupná, je jejich pronájem za poplatek? Ano / Ne

6) Kolik stojí pronájem jednotlivých sportovišť (Kč/ 1 hod)?

7) Kolik hodin máte obsazené pronajímaná sportoviště?

- Během pracovního týdne:

- O víkendu:

8) Je možnost využívat vaše sportoviště i o letních prázdninách? Ano / Ne

9) Jsou časy pronájmu plně využity? Prosím o zaslání harmonogramu obsazení jednotlivých pronajímaných sportovišť z I. i II. pololetí.

10) Má vaše škola správce, který se stará o stav sportovišť?

11) Jak dlouho fungují jednotlivá sportoviště a kdy byla naposledy provedena jakákoliv rekonstrukce a jiné úpravy?

II. Typy sportovišť

1) Jaké typy vnitřních sportovních zařízení máte k dispozici? Charakterizujte jednotlivá sportoviště.

- malá tělocvična *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- velká tělocvična *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- posilovna *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- místnost na cvičení (aerobik) *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- místnost na stolní tenis *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- bazén *Ano / Ne Dostačující / Nedostačující*
- jiné (prosím vypište).....

2) Jaké jsou rozměry vašich tělocvičen? (pokud vaše škola vlastní dvě či víc tělocvičen, prosím zaškrtněte či vypište všechny možné varianty)

- A. cca 18m x 24m
- B. cca 12m x 24m
- C. jiné -

3) Typy venkovních sportovišť:

- hřiště na fotbal s umělým trávnikem *Ano / Ne*
- hřiště na fotbal s přírodním trávnikem *Ano / Ne*
- tartanový běžecký pás (atletika) *Ano / Ne*
- Hřiště na tenis, basketbal,... *Ano / Ne*
- jiné -

4) V blízkosti tělocvičen (hřišť) jsou umístěny šatny, rozdělené na pánské a dámské. *Ano / Ne*

5) Součástí šaten jsou sprchy. *Ano / Ne*

6) Šatny je možné pro větší bezpečnost zamykat.

7) Součástí šaten či v jejich těsné blízkosti jsou umístěny toalety – pánské i dámské. *Ano / Ne*

III. Vybavení sportovišť :

Vybavení tělocvičen a sportovišť pro různé druhy sportů by mělo obsahovat veškeré nářadí a náčiní, které jsou vypsány jako nezbytné pro výuku na středních školách v rámci vzdělávacího programu.

1) Vybavení:

- na gymnastiku (švédská bedna, žíněnky, koberec, odrazový můstek, trampolínky, koza, kůň, hrazda, kladina, duchna, bradla, kruhy)
Ano / Ne
- na atletiku (překážky, disk, koule, kriketové míčky, vybavení pro skok daleký, skok vysoký, oštěp)
Ano / Ne
- na házenou (míče, branky) *Ano / Ne*
- na volejbal (volejbalové míče, síť, kůly, anténky) *Ano / Ne*
- na basketbal (basketbalové míče, koše) *Ano / Ne*
- na fotbal (fotbalové míče, branky) *Ano / Ne*
- na florbal (florbalové míčky, hokejky, branky malé, chrániče pro brankáře) *Ano / Ne*
- na tenis (tenisové rakety, tenisové míčky, síť) *Ano / Ne*

- na stolní tenis (pingpongové pálky, míčky, stoly) *Ano / Ne*

2) Vybavení na netradiční sporty : (prosím vypíšte)

3) Které sportovní náčiní a nářadí nejvíce postrádáte?

Příloha II – Fotodokumentace – ukázka sportovišť středních škol v Jablonci nad Nisou

Gymnázium U Balvanu

Obrázek 1: Velká tělocvična Gymnázia U Balvanu

Vlastní fotodokumentace

Tělocvična byla spolu se školou postavena již v roce 1945 a od té doby ještě neprošla žádnou větší rekonstrukcí. I přes tak dlouhou dobu bez rekonstrukce se tělocvična nachází v dostačujícím stavu, je ale jasné, že by toto sportoviště mělo projít renovací.

Obrázek 2: Venkovní sportoviště Gymnázia U Balvanu

Vlastní fotodokumentace

Toto sportoviště již neslouží k výuce a je tedy zřejmé, že je nedostačujícího charakteru. Ani zde bohužel neproběhla žádná rekonstrukce od doby jeho výstavby a v rámci jeho obnovení je rekonstrukce nevyhnutelná.

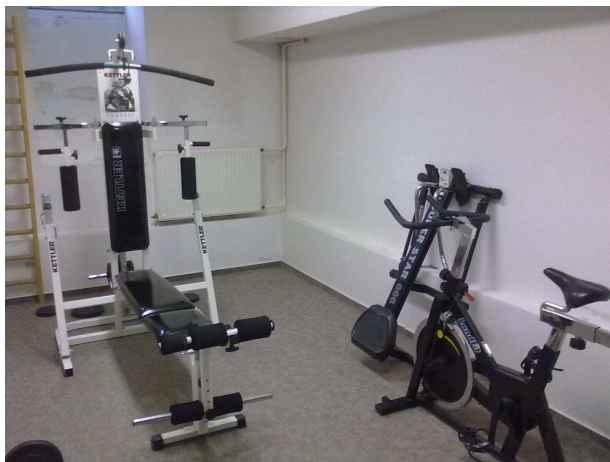
Obrázek 3: Cvičební místnost Gymnázia U Balvanu

Vlastní fotodokumentace

Toto sportoviště bylo dostavěno v roce 2005 a dá se tedy říct, že je nové, a tak se nemusí provádět rekonstrukce.

Obrázek 4: Posilovna Gymnázia U Balvanu

Vlastní fotodokumentace

Posilovna byla postavena stejně jako cvičební místnost v roce 2005 a je tak jasné, že ani v tomto případě není rekonstrukce na místě.

Obrázek 5: Velká tělocvična Gymnázia Dr. Randy

Vlastní fotodokumentace

Rekonstrukce velké tělocvičny zatím nebyla nutná, jelikož škola funguje teprve od roku 1984.

Obrázek 6: Malá tělocvična Gymnázia Dr. Randy

Vlastní fotodokumentace

Malá tělocvična byla společně s velkou postavena v rámci výstavby školy až v roce 1984.

Obrázek 7: Venkovní sportoviště Gymnázia Dr. Randy

Vlastní fotodokumentace

Toto sportoviště patří mezi nejmodernější v Jablonci a bylo vystaveno až v roce 2007, za pomoci dotací od Evropské unie.

Střední průmyslová škola technická

Obrázek 8: Velká tělocvična Střední průmyslové školy technické

Vlastní fotodokumentace

Budova dříve fungovala jako výrobní hala a do podoby školy byla předělána až v roce 1967. Od té doby žádná větší rekonstrukce neproběhla, ale je naplánované zvýšení stropu velké tělocvičny.

Obrázek 9: Posilovna Střední průmyslové školy technické

Vlastní fotodokumentace

Posilovna vznikla v prostorách bývalé malé tělocvičny, kdy byly pouze dokoupeny stroje, ale žádná jiná změna neproběhla.

Příloha I – Dotazník..... 66

Příloha II – Fotodokumentace – ukázka sportovišť středních škol v Jablonci nad Nisou 71

Vlastní fotodokumentace

Rekonstrukce tohoto sportoviště probíhala v roce 2000, kdy došlo k výstavbě zcela nové velké tělocvičny, která byla v roce 2001 slavnostně otevřena.